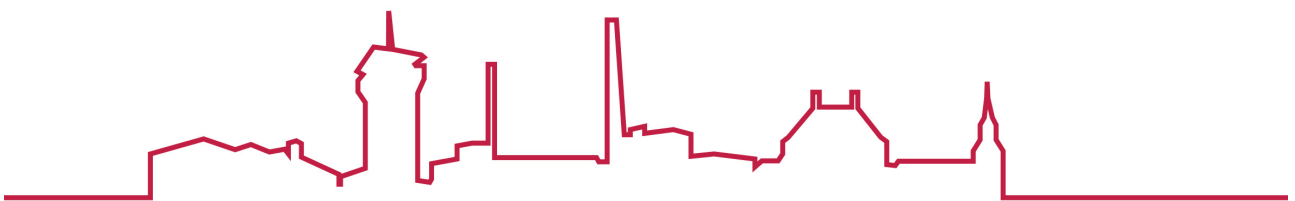

TALOUSARVIO 2020

TALOUSSUUNNITELMA 2020 - 2023

**KAUPUNGINHALLITUS 9.12.2019
KAUPUNGINVALTUUSTO 16.12.2019**

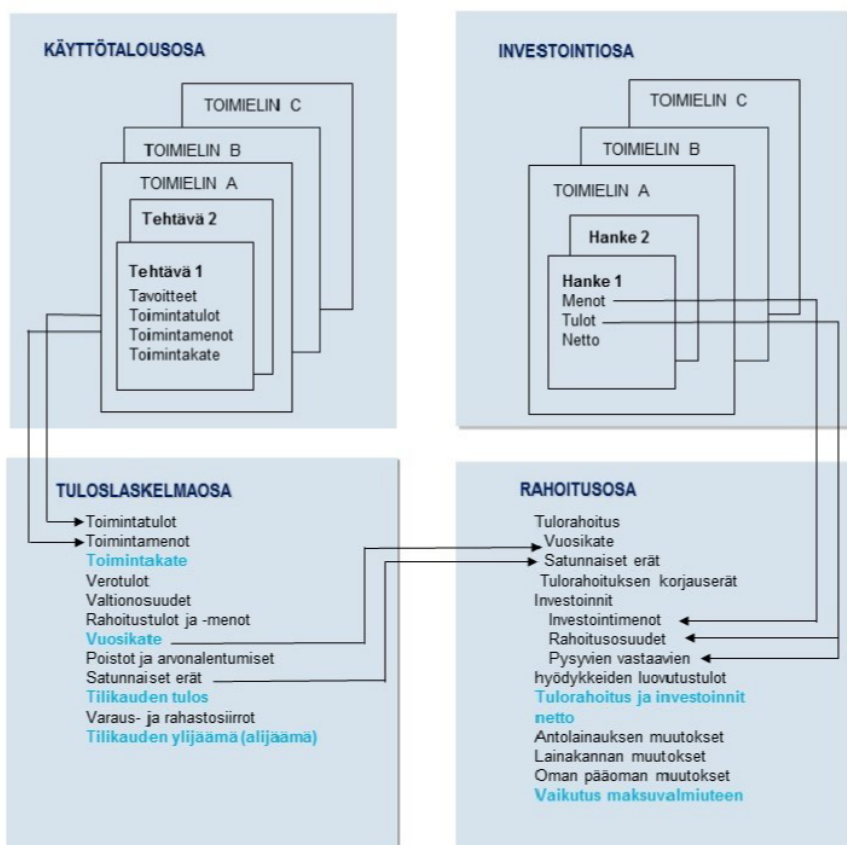

Sisällys

YLEISPERUSTELUT	4
MÄNTTÄ-VILPPULAN VÄESTÖN KEHITYS JA TYÖLLISYYS	6
TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT.....	7
TALOUSARVION RAKENNE JA SITOVUUS.....	12
HENKILÖSTÖ	15
TALOUSARVION KOKONAISTALOUDELLINEN ARVIOINTI	16
TALOUSARVION SEURANTA.....	17
ERITYISMÄÄRÄYKSET	17
KÄYTTÖTALOUS	20
KAUPUNGINVALTUUSTO	22
TARKASTUSLAUTAKUNTA	22
KONSERNIPALVELUT	22
<i>Kaupunginhallitus ja yleishallinto</i>	<i>22</i>
<i>HR- ja viestintäpalvelut</i>	<i>25</i>
<i>Sisäiset tukipalvelut.....</i>	<i>27</i>
SIVISTYSPALVELUT	30
<i>Sivistystoimen hallinto</i>	<i>30</i>
<i>Varhaiskasvatuspalvelut</i>	<i>31</i>
<i>Esi- ja perusopetuspalvelut (ml valmistava opetus).....</i>	<i>34</i>
<i>Lukiokoulutus</i>	<i>39</i>
<i>Kansalaisopisto- ja muut sivistyspalvelut.....</i>	<i>41</i>
<i>Kasvatuksen- ja opetuksen yksilölliset palvelut.....</i>	<i>42</i>
KULTTUURI- JA HYVINVOINTIPALVELUT	44
<i>Kulttuuri – ja hyvinvointipalveluiden hallinto (lautakunta, hallinto, hanketoiminta)</i>	<i>44</i>
<i>Kulttuuripalvelut.....</i>	<i>44</i>
<i>Kirjastopalvelut</i>	<i>45</i>
<i>Nuorisopalvelut</i>	<i>46</i>
<i>Työllisyys- ja kasvupalvelut</i>	<i>47</i>
<i>Liikunta- ja järjestöpalvelut.....</i>	<i>49</i>
TEKNISET PALVELUT	51
<i>Teknisen palvelukeskuksen hallinto</i>	<i>51</i>
<i>Kaupunkisuunnittelu- ja joukkoliikennepalvelut</i>	<i>52</i>
<i>Tilapalvelut.....</i>	<i>53</i>
<i>Infra- ja liikuntapaikkapalvelut</i>	<i>55</i>
<i>Ympäristö- ja pelastuspalvelut.....</i>	<i>56</i>
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT.....	58
<i>Palveluiden tilaus</i>	<i>58</i>
<i>Sosiaalipalvelut</i>	<i>59</i>
<i>Vanhus- ja vammaispalvelut</i>	<i>60</i>
INVESTOINTIOSA	62
TULOSLASKELMAOSA	66
RAHOITUSOSA	72
MÄNTTÄ-VILPPULA KONSERNI	78
<i>Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy.....</i>	<i>81</i>
<i>Koskelantalot Oy</i>	<i>81</i>
<i>Mäntän Jääareena Oy.....</i>	<i>82</i>
<i>Yrke Kiinteistöt Oy</i>	<i>83</i>
<i>MW-Kehitys Oy.....</i>	<i>84</i>
<i>Justiina Ateriapalvelut Oy.....</i>	<i>85</i>

YLEISPERUSTELUT

Talousarvion ja -suunnitelman eri osien keskinäistä yhteyttä kuvaa seuraavana oleva kaavio. Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmista. Käyttötalousoosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvedona rahan lähteet ja käyttö.

Kaavio 1. Kunnan talousarvio- ja -suunnitelmarakenne. (JHS 199, Liite 1 Käsikirja)

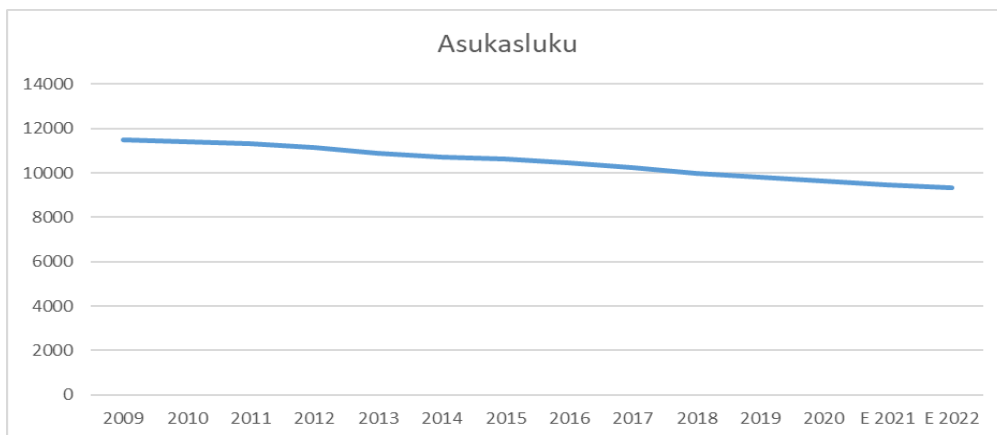
Mänttä-Vilppulan kaupungin avainluvut

Avainluvut	TP 2017	TP 2018	TA/TPE 2019	TA 2020 arvio
Asukasluku	10 320	9 985	9 802	9 628
Tulovero %	22 %	22 %	22 %	22 %
Yli-/alijäämä	3,0 m€	- 1,2 m€	- 2,1m€	- 3,1 m€
Vuosikate	6,2 m€	1,7 m€	0,4 m€	- 0,4 m€
Poistot	2,8 m€	3,2 m€	2,6 m€	2,6 m€
Investointimenot	9,1 m€	1,9 m€	3,5 m€	1,7 m€
Toimintamenot/asukas	7 515 €	7 864 €	7 631 €	8 519 €
Vuosikate/asukas	601 €	170 €	46 €	
Lainakanta/asukas	4 104 €	4 140 €	4 726 €	

Mänttä-Vilppulan väestön kehitys ja työllisyys

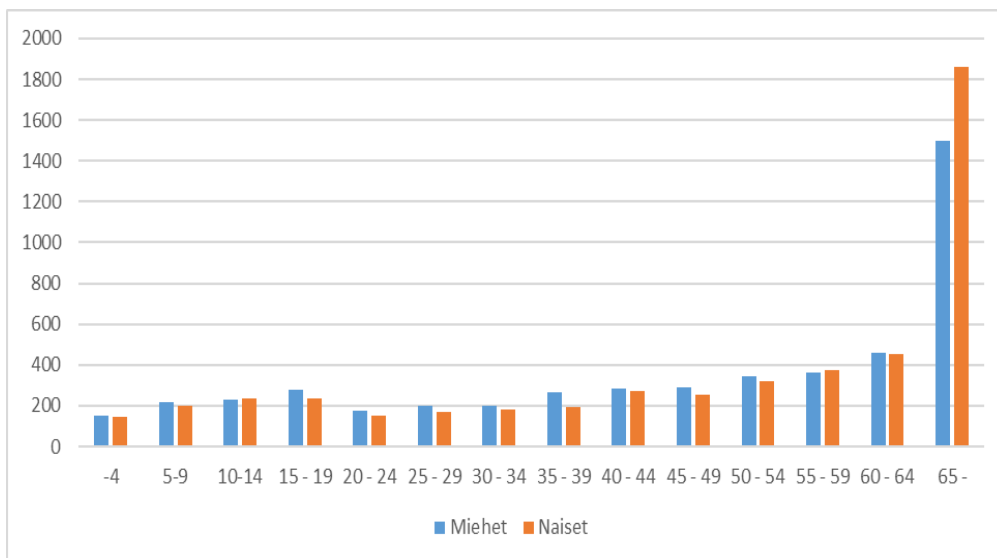
Asukasluvun kehitys ja väestörakenne

Mänttä-Vilppulan kaupungin asukasluku on lähtenyt pienen laskuun vuoden 2009 jälkeen. Asukasluku vähenee vuosittain noin 1-2 prosentin luokkaa. Tilastokeskus on päivittänyt syyskuun 2019 lopulla väestöennusteen. Tilaston mukaan Mänttä-Vilppulan asukasluku olisi vuonna 2040 7 426 asukasta.

Kaavio: Asukasluku (Tilastokeskus)

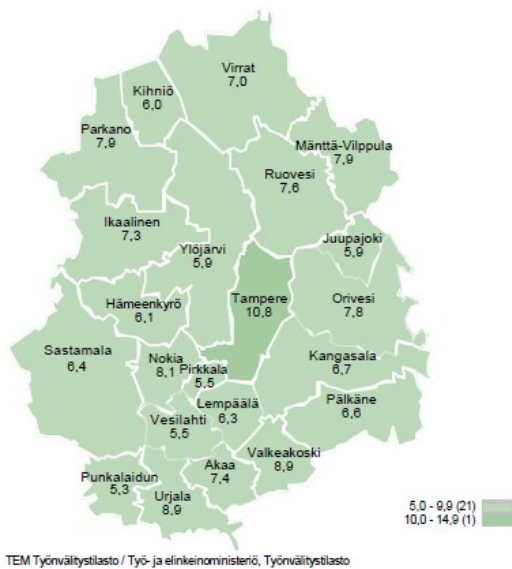
Alla olevasta kaaviosta käy ilmi ikä-ihmisten huomattava osuus kaupungin väestöstä. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan valtakunnallisesti väestörakenne ikääntyy kohti vuotta 2040. Väestön ikääntymiseen vaikuttaa eliniän pidentymisen lisäksi myös syntyneiden lasten määrän väheneminen.

Kaavio: Väestön ikä ja sukupuolijakauma (Tilastokeskus)

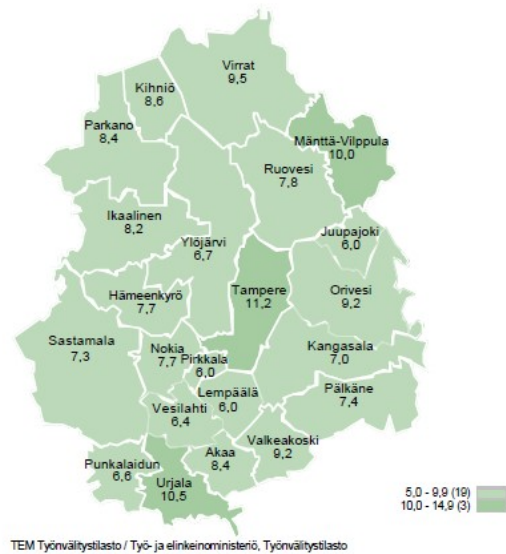
Työttömien työnhakijoiden määrä oli Pirkanmaalla kasvanut 4,4 prosenttia vuoden 2018 syyskuuhun verrattuna. Pirkanmaan työttömyysaste syyskuussa 2019 oli 8,8 prosenttia. Mänttä-Vilppulan kaupungin työttömyysaste oli 7,9 prosenttia (vuonna 2018 8,9 %). Vuoden 2018 lopussa työttömyysaste Mänttä-Vilppulan kaupungissa oli 10,0 prosenttia.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

Työttömyysaste 09/2019 (TEM)

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

Työttömyysaste 12/2018 (TEM)

Taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät

Yleinen taloudellinen tilanne

Katsaus taloustilanteeseen perustuu valtiovarainministeriön taloudelliseen katsaukseen (syyskuu 2019).

Taloukasvu näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista uutisista. Kotimainen kysyntä ylläpitää taloukasvua tulevina vuosina. Yksityisten investointien ja kulutuksen kasvu hidastuu epävarman ulkoisen ympäristön heijastuessa suomalaisten yritysten ja kuluttajien odotuksiin. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvuille korostuu varsinkin ensi vuonna.

Hyvä suhdannetilanne ja julkista taloutta vahvistavat sopeutustoimet ovat kohentaneet julkisen talouden rahoitusasemaa viime vuodet, mutta eivät ole poistaneet alijäämää. Koko korkeasuhdanteen ajan julkisen talouden menot ovat pysyneet tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan kasvaa lähivuosina. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva taloukasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset.

Vuonna 2019 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 1,5 %. Suomen vientikysynnän kasvu hidastuu voimakkaasti v. 2019. Yksityisten investointien arvioidaan kääntyvän laskuun vuoden 2019 aikana. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu hidastuu kansainvälisen talouden suhdanteen heikentyessä. Työttömyys on alentunut edelleen, mutta hitaasti. Työllisyysaste nousee 73,4 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä.

Vuonna 2020 taloukasvu hidastuu 1,0 prosenttiin. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu kotitalouksien säästämisasteen palautuessa hitaasti kohti normaalimpaa tasoaan. Julkisen

kulutuksen kasvun kiihtyminen nostaa kotimaisen kysynnän osuutta. Ansiotason nousun odotetaan vähitellen heijastuvan laajemmin hintoihin ja kulutuskysyntä kasvaa tasaisesti.

Keskeisten kokonaistaloudellisten muuttujien kehitys ja ennuste vuosina 2016-2021

Muuttuja	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bruttokansantuote markkinahintaan	2,6	3,1	1,7	1,5	1,0	0,9
Ansiotasoindeksi, muutos, %	0,9	0,2	1,7	2,7	3,1	2,9
Työllisyysaste, %	68,7	69,6	71,7	72,5	73,0	73,4
Työttömyysaste, %	8,8	8,6	7,4	6,5	6,3	6,2
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	0,4	0,7	1,1	1,1	1,4	1,7
Lyhyet korot (3kk euribor), %	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4	-0,3
Pitkät korot (10v), %	0,4	0,5	0,7	0,0	-0,2	-0,1
Julkiset menot/BKT, %	55,6	53,7	53,1	52,7	53,1	53,0
Julkinen bruttovelka/BKT, %	62,6	60,8	58,9	58,8	58,8	59,7

Lähde: Valtiovarainministeriö

Kuntatalous

Kuntatalouden kehitysarvion perusteella toimintamenojen kasvu jatkuu koko kehyskauden toimintatulojen kasvua ripeämpänä. Investointimenot jatkavat kasvuaan, sillä sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten ja koulujen rakentaminen jatkuu vilkkaana. Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020–2023 mittavana.

Kuntatalouden toimintamenot kasvoivat viime vuonna 3,2 prosenttia, mikä johtui etenkin ostojen ja palkkausmenojen kasvusta. Kuluvana vuonna kuntatalouden toimintamenoja lisäävät palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset sekä lomarahaleikkauksen päättyminen. Kunta-alan sopimuskorotukset nostavat kuntatalouden palkkasummaa keskimäärin 2,4 prosenttia vuonna 2019. Lomarahaleikkauksen päättyminen nostaa työvoimakustannuksia arviolta 1,1 prosenttia jo kuluvana vuonna ja 0,4 prosenttia vuonna 2020. Tilastokeskuksen kuntatalouden neljännesvuositilaston mukaan toimintamenojen kasvu on jatkunut kuluvan vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla keväällä ennustettua ripeämpänä.

Kuntatalouden toimintamenoista yli puolet koostuu henkilöstömenoista eli palkoista ja työnantajan sosiaaliturvamaksuista. Palveluiden ja tavaroiden ostot muodostavat kuntatalouden menoista merkittävän osan. Ostot kasvavat lähivuosina noin 4 prosentin vuosivauhdilla. Ostoja kasvattavat hallitusohjelman toimet ja väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveystalouden kysynnän kasvu.

Koko kuntatalouden tasolla kuntien menojen kasvupainetta vaimentaa koulutuspalvelujen tarpeen lasku, mikä on seurausta syntyvyyden laskusta. Koulutuspalvelujen kasvupaineen alenemisesta saatavien säästöjen realisoituminen edellyttää, että niissä kunnissa, joissa palveluntarve laskee, sopeutetaan päiväkotien ja koulujen sekä varhaiskasvatus- ja opetushenkilöstön ja -tilojen määrää nopeassa tahdissa pienenevien lapsi-ikäluokkien mukaiseksi.

Kuntatalouden painelaskelman mukaan toimintakulujen kasvu jatkuu kehyskaudella 2020–2023 keskimäärin 3,4 prosentin vuosivauhdilla. Menoja lisäävät kehyskaudella myös investoinnit. Sosiaali- ja terveystalouden rakennuksia ja kouluja rakennetaan edelleen vauhdikkaasti, ja myös

kasvukeskusten infrainvestoinnit jatkuvat vilkkaana. Nettoinvestointien kasvun arvioidaan olevan ripeintä kuluvana vuonna, mutta pysyvän koko kehyskauden korkealla tasolla.

Hallitusohjelman pysyvät menolisäykset on suunniteltu toteutettavaksi etupainotteisesti, ja niiden arvioidaan kasvattavan kuntatalouden menoja noin 500 milj. eurolla vuoden 2023 tasolla. Keskeisiä pysyviä toimia ovat muun muassa oppivelvollisuuden pidentäminen, vanhuspalveluiden henkilöstömitoituksen kasvattaminen ja peruspalvelujen saatavuuden parantaminen. Hallituksen kertaluonteiset menolisäykset lisäävät kuntatalouden menoja vuosittain keskimäärin 200 milj. eurolla vuosina 2020–2022.

Kuntien verotuloennustetta vuodelle 2019 on alennettu tuntuvasti edelliseen ennusteeseen verrattuna. Syksyn ennustepäivityksen keskeisin muutos liittyy siihen, että tuloverokertymät ovat kasvaneet tänä vuonna odotettua hitaammin. Verotulokertymävaje on Verohallinnon mukaan seurausta vuoden 2019 alussa voimaan tulleista ennakonperintämenettelyn muutoksista ja tulorekisteriin liittyvistä ilmoitusongelmista. Molemmat tekijät myöhentävät verojen kertymistä ja siten pienentävät kertaluonteisesti kuluvan vuoden verokertymää. Ennakonpidätyksissä siirryttiin tänä vuonna vuositulorajaan, sekä luovuttiin erillisestä sivutulojen veroprosentista. Tämä myöhentää verojen kertymistä. Ennakonpidätystavan muutoksista ja tulorekisterin ongelmista aiheutuvan verotulojen kertymävajeen on arvioitu pienentävän kuluvan vuoden verotuloja, mutta ennusteessa on oletettu, että tilitysvajeesta puolet palautuu vuonna 2020.

Vuonna 2020 valtionavustuksien ennakoidaan kasvavan. Suurin osa valtionosuuksien kasvusta johtuu kilpailukyky sopimukseen liittyvien määräaikaisten lakien voimassaolon päättymisestä. Kun kilpailukyky sopimus päättyy vuonna 2019, myös kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen kilpailukyky sopimuksen takia tehty vähennys poistuu lomarahasäästön osalta vuonna 2020. Kilpailukyky sopimuksen voimassaolon päättymisen lisäksi myös indeksikorotusten vuosia 2016–2019 koskenut jäädytys päättyy. Vuonna 2020 valtionosuusindeksin muutos on 2,4 prosenttia ja vuosina 2021–2023 sen ennakoidaan olevan keskimäärin 2,5 prosenttia vuodessa. Lisäksi valtionosuutta kasvattaa muun muassa kustannustenjaon tarkistus vuoden 2017 toteutuneiden kustannusten pohjalta.

Mänttä-Vilppulan kaupungin taloudelliset lähtökohdat

Vuoden 2020 talouarviovuotta edeltää useampi ylijäämäinen vuosi. Kaupungin talouden tasapainoa on kuitenkin tavoiteltu pitkään, sillä mikäli erät poikkeukselliset kertaluonteiset erät vuosien 2017–2018 jätetään huomioita, kaupungin talous on ollut tasapainossa viimeksi vuonna 2017.

Taloudelliset lähtökohdat ovat heikentyneet vuoden 2019 aikana. Tämän hetkisten toteumaennusteiden mukaan alijäämä tulee kasvamaan vuoden 2019 talousarvioon verrattuna noin 1 miljoona euroa. Alijäämään merkittävimmin vaikuttavat tekijät ovat menojen kasvu sekä verotuloissa ja valtionosuuksissa tapahtunut romahdus.

Kaupungin toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset mm. väestön ikääntyminen sekä yleisen taloustilanteen vaikutukset luovat kasvupaineita menojen näkökulmasta. Tulojen näkökulmasta vähenevä väestömäärä hidastaa verotulojen kehitystä sekä vähentää valtionosuuksia. Talouden rakenteita pitää jatkossakin uudistaa rohkeasti. Tämä tarkoittaa muun muassa palveluverkon uudistamista ja kehittämishankkeisiin panostamista. Investointien pitää olla tuottavia ja harkittuja, sillä tasoa ei ole tällä hetkellä varaa nostaa. Tulevina vuosina keskeistä on kaupungin tulo-rahoituksen turvaaminen sekä menojen hallinta, jotta pystytään turvaamaan palvelujen riittävyys ja saatavuus.

Talouden ja toiminnan sopeuttamissuunnitelma

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla kattamaton alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Mänttä-Vilppulan kaupungin strategiassa keskeisenä toimintaperiaatteena on toiminnan ja talouden välinen tiukka yhteys. Strategiset päämäärät tähtäävät kunnossa olevaan ja kestäväan talouteen. Vuonna 2017 käynnistettiin talouden tasapanottamisohjelma, jonka ensimmäiset toimenpiteet ajoittuivat vuodelle 2018. Talouden tasapanottamisohjelma sekä siinä määritellyt toimenpiteet jatkuvat vuoteen 2021 saakka. Talouden tasapainon hakeminen on ollut haasteellista viime vuosina. Taloustilanteeseen vaikuttaa pitkälti verotulojen ja valtionosuuksien maksuosuuksien väheneminen. Myös asukasmäärä on ollut laskeva, joka osaltaan vaikuttaa kaupungin talouteen.

Vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelman laadinta

Talousarvion 2020 valmistelu aloitettiin johtoryhmässä laatimalla käyttötalousraami. Raamia käsiteltiin kaupunginhallituksessa ja se hyväksyttiin heinäkuussa palvelualuiden talousarvion laadinnan pohjaksi.

Vuoden 2020 valmistelun lähtökohtana oli edelleen talouden pitkän aikavälin tasapainottaminen. Tulopuolen kehitysnäkymät (verotulot, valtionosuudet, myynti- ja maksutuotot) antavat hyvin vähän liikkumavaraa menopuolen kasvulle.

Kaupungin valtuusto hyväksyi uuden organisaatiorakenteen elokuussa. Tämän jälkeen palvelualueet valmistelivat osaltaan vastuualueidensa talousarviot.

Talousarvioesitys ei sisällä veroprosenttien muutoksia. Sekä kunnallisveron että kiinteistöverojen prosentit pidetään ennallaan.

Mänttä-Vilppulan kaupunkistrategia

Mänttä-Vilppulan kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 5.9.2016 Mänttä-Vilppulan kaupunkistrategian 2016-2026. Strategiaan on linjattu, että Mänttä-Vilppula on vuonna 2026 Suomen vetovoimaisin ja tunnetuin Taidekaupunki, jossa hyvinvointi perustuu vahvaan elinkeinoelämään ja yrittäjyyteen, taide- ja kulttuuritoiminnan arvostamiseen sekä luovuuden osaamiseen ja monipuoliseen koulutustarjontaan.

Strategia on valtuuston tärkein johtamisen väline. Valtuuston hyväksymä strategia ohjaa päätöksentekoa, johtamista ja kaikkea käytännön toimintaa koko kaupunkikonsernissa. Kaupunkikonsernin kaikista muista ohjelmista ja suunnitelmista on tultava ilmi, millä tavoin ne osaltaan edistävät strategisten päämäärien ja tavoitteiden saavuttamista.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on valvoa, että toiminta kaupunkikonsernissa on valtuuston hyväksymän strategian linjausten mukaista. Kaupunginhallitus huolehtii, että valtuuston määrittelemät strategiset linjaukset tulevat huomioonotetuiksi kaupungin kaikessa toiminnassa jokainen kaupun-

kikonsernin palveluksessa oleva henkilö tuntee strategian ja toimii sen mukaisesti asukkaat ovat tietoisia kaupungin strategisista päämääristä ja tavoitteista.

Kaupungin viranhaltijajohto vastaa strategian käytännön toteutuksesta yhdessä esimiesten ja muun henkilöstön kanssa. Palvelu- ja muiden vastuualueiden vuosittaiset toiminta- ja taloussuunnitelmat laaditaan valtuuston hyväksymien strategisten linjausten mukaisesti. Myös erillisten kehittämissuunnitelmien on osaltaan edistettävä valtuuston asettamien strategisten päämäärien saavuttamista.

ARVOT

Mänttä-Vilppulan
kaupunkistrategia
2016 - 2026

Mänttä-Vilppulan kaupungissa toimintaa ohjaavia keskeisiä arvoja ovat
asukaslähtöisyys ja asiakaskeskeisyys sekä luovuus ja vastuullisuus:

Asukas- ja asiakaslähtöisyys

Kaupunkiorganisaatio on olemassa kaupunkilaisia ja muita yhteisön jäseniä varten.

Luovuus

Kaupungissa etsitään rohkeasti ja ennakkoluulottomasti uusia tapoja toimia ja toteuttaa asioita.

Vastuullisuus

Palveluorganisaationa kaupunki toimii oikeudenmukaisesti ja kustannustehokkaasti. Päätöksenteko ja toiminta kaupungissa on läpinäkyvää, johdonmukaista ja kestävää.

ARVOJEN MUKAISET JA VISION TOTEUTUMISTA EDISTÄVÄT STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

- Asukasdemokratian vahvistaminen
- Asuin- ja elinympäristön viihtyisyyden kehittäminen
- Kaupunkia johdetaan konserninäkökulmasta
- Lähipalveluiden turvaaminen
- Elinvoimaisuuden ja yrittäjyyden edistäminen
- Asiakaslähtöiset rakenteet ja prosessit, kunnossa oleva ja kestävä talous
- Osaamisen kokonaisvaltainen ja luova kehittäminen koko kaupunkikonsernissa
- Saavutettavuuden vahvistaminen ja liikenneyhteyksien parantaminen
- Digitalisaation optimaalinen hyödyntäminen kaikessa toiminnassa
- Hyvän julkisuuskuva vahvistaminen
- Taiteen, kulttuurin ja luovuuden arvostaminen kaikessa toiminnassa

MÄNTTÄ-VILPPULA ON EUROOPAN KULTTUURIPÄÄKAUPUNKI 2026

Talousarvion rakenne ja sitovuus

Talousarviorakenteessa noudatetaan Kuntaliiton talousarviosuositusta, jolloin talousarviossa on yleisosa-, käyttötalous-, investointi-, tuloslaskelma- sekä rahoitusosa.

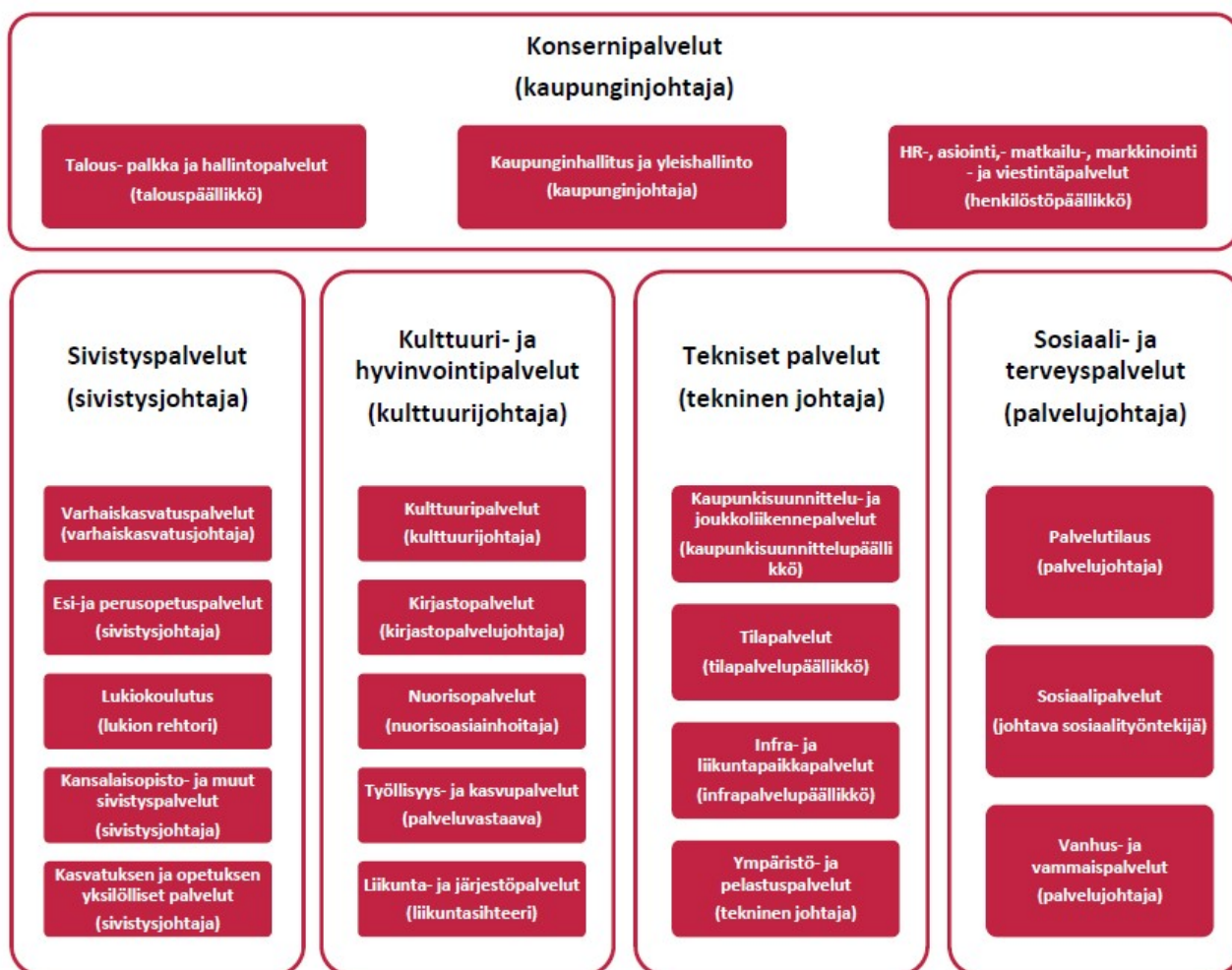
Käyttötalousosassa valtuusto asettaa vastuualueille toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat.

Investointiosassa osoitetaan hankekohtaiset määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, miten kaupungin tulo-rahoitus muodostuu ja miten se riittää palvelutoiminnan menoihin, rahoitusmenoihin sekä poistoihin.

Rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan ja kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen.

Mänttä-Vilppulan organisaatio 2020

Luottamushenkilöorganisaatio

Mänttä-Vilppulan toimielimet 2020

Toimielin	Jäsenmäärä
Kaupunginvaltuusto	35
Keskusvaalilautakunta	5
Tarkastuslautakunta	5
Kaupunginhallitus	9
Peruspalvelulautakunta	7
Yksilöjaosto	3
Sivistyslautakunta	10
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta	7
Tekninen lautakunta	10

Palvelualue	Palvelualueen johtaja
Konsernipalvelut	Kaupunginjohtaja
Sivistyspalvelut	Sivistysjohtaja
Sosiaali- ja terveystalvet	Palvelujohtaja
Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut	Kulttuurijohtaja
Tekniset palvelut	Tekninen johtaja

Palvelualueet jakaantuvat edelleen vastuualueisiin. Vastuualueet jakaantuvat osavastuualueisiin ja siitä edelleen kustannuspaikkoihin. Osavastuualueet palvelevat talousraportointia, eikä niillä ole hallinnollista merkitystä.

Talousarvion sitovuus

Hallintosäännön § 70 mukaan valtuusto hyväksyy talousarviossa määrärahat, tuloarviot ja toiminnalliset tavoitteet vastuualueittain. Talousarvio sitoo vastuualueita toiminnallisesti ja taloudellisesti. Määrärahan sitovuus tarkoittaa sitä, että toimielin ei saa ylittää talousarviossa sille osoitettua määrärahaa. Talousarvioon tehtävät muutokset on saatava vireille valtuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen talousarvion muutosehdotusta ei voida valtuustolle tehdä. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin (hallintosääntö § 71).

- valtuusto hyväksyy määrärahat, tuloarviot ja toiminnalliset tavoitteet **vastuualueittain**
- valtuustoon nähden sitova määrärahataso on **vastuualueitaso**
- määrärahojen sitovuudessa noudatetaan **nettoperiaatetta**, mikä tarkoittaa, että valtuustoon nähden määrärahojen sitova taso vastuualueilla ovat nettomenot

Jos talousarvion määrärahojen käyttö vaatii toimielimen erillisen päätöksen tai määrärahojen käyttö muusta syystä tuodaan päätettäväksi kaupungin toimielimiin, valmistelussa tulee ilmetä päätöstä ja täytäntöönpanoa varten menon kustannuspaikka ja summa. Valmistelijan tulee huolehtia, että päätös on mahdollista tehdä määrärahojen puitteissa. Muussa tapauksessa päätösehdotuksessa on esitettävä valtuustolle lisämäärärahapyyntö.

PALVELUALUE	VASTUUALUE	Vastuualueen esimies
KAUPUNGINVALTUUSTO	Kaupunginvaltuusto	
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	Vaalit	
TARKASTUSLAUTAKUNTA	Tilintarkastus	
KONSERNIPALVELUT	Kaupunginhallitus ja yleishallinto Hr- ja viestintäpalvelut Sisäiset tukipalvelut	Kaupunginjohtaja Henkilöstöpäällikkö Talouspäällikkö
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	Palvelutilaus Sosiaalipalvelut Vanhus- ja vammaispalvelut	Palvelujohtaja Johtava sosiaalityöntekijä Palvelujohtaja
SIVISTYSPALVELUT	Varhaiskasvatuspalvelut Esi- ja perusopetuspalvelut Lukiokoulutus Kansalaisopisto- ja muut sivistyspalvelut Kasvatuksen yksilölliset palvelut	Varhaiskasvatusjohtaja Sivistysjohtaja Lukion rehtori Sivistysjohtaja Sivistysjohtaja
KULTTUURI- JA HYVINVOINTIPALVELUT	Kulttuuripalvelut Kirjastopalvelut Nuorisopalvelut Työllisyys- ja kasvupalvelut Liikunta- ja järjestöpalvelut	Kulttuurijohtaja Kirjastopalvelujohtaja Nuorisoasiainhoitaja Palveluvastaava Liikuntasihteeri
TEKNISET PALVELUT	Kaupunkisuunnittelu- ja joukkoliikennepalvelut Tilapalvelut Infra- ja liikuntapaikkapalvelut Ympäristö- ja pelastuspalvelut	Kaupunkisuunnittelupäällikkö Tilapalvelupäällikkö Infrapalvelupäällikkö Tekninen johtaja

Henkilöstö

Henkilöstömäärän kehitys 2010 – 2020

Alla olevassa taulukossa on esitetty kaupungin vakinaisen henkilöstön lukumäärä vuodesta 2010 alkaen. Henkilöstön lukumäärä on esitetty aina kunkin vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaisesti. Taulukossa on lisäksi ennustettu henkilöstömäärän kehittymistä talousarviovuodelle 2019 ja 2020.

Ajankohta	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä päätoimiset	Muutos edellisvuoteen
TP 31.12.2010	347	72	419	
TP 31.12.2011	352	66	418	-1
TP 31.12.2012	351	74	425	7
TP 31.12.2013	349	81	430	5
TP 31.12.2014	331	89	420	-10
TP 31.12.2015	336	76	412	-8
TP 31.12.2016	336	68	404	-8
TP 31.12.2017	330	64	394	-10
TP 31.12.2018	311	75	386	-8
TA 31.12.2019	311	70	381	-5
TA 31.12.2020	309	70	379	-2

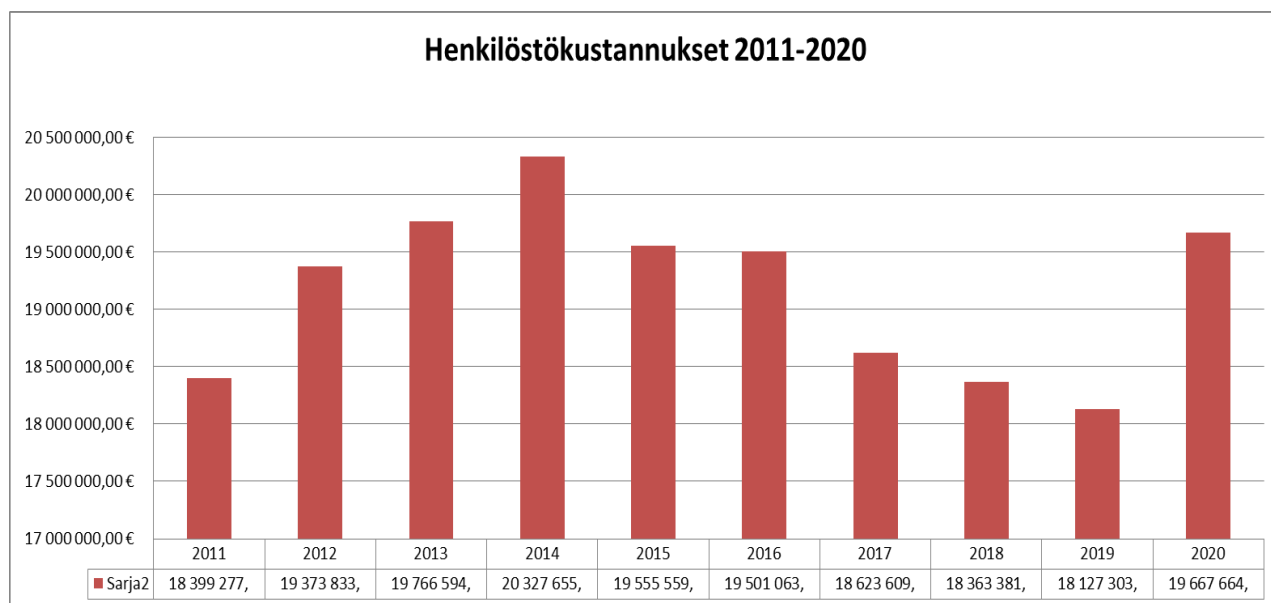
Taulukko 1. Henkilöstömäärän kehitys 2010-2019 (Sote- henkilöstöstä vertailussa mukana on sosiaalihuollon henkilöstö.)

Taulukkoon on ennakoitu henkilöstömäärän kehitys. Yleisesti voidaan todeta, että henkilöstömäärä on hieman laskeva tai pysyy samana. Tämä johtuu käytännössä palvelutarpeen arvioinneista ja tiettyjen tehtäväkokonaisuuksien yhdistämisestä. Lisäystä tapahtuu tietyissä uusissa toiminnoissa. Eläköitymisiä tulee edelleen tapahtumaan myös vuonna 2019 ja eläköitymisiin varaudutaan käytössä olevalla henkilöstösuunnittelumallilla. On huomattava, että kullakin palvelusuhteessa olevalla on subjektiivinen oikeus jatkaa työskentelyä aina 68-vuotiaaksi. Henkilöstömäärän kehitykseen on vaikuttanut suunnitelmakaudella kaupungin sote-palveluiden yhtiöittäminen ja Pihlajakoti-palveluyksikön siirtäminen kaupungin toiminnaksi vuoden 2019 syksyllä.

Organisaatiossa on käytössä henkilöstösuunnitelmat, joiden tarkoituksena on suunnitella toimintaa pitkäjänteisesti kaupungin strategisten päämäärien sekä toimintaympäristön muutosten mukaan ja sopeuttaa henkilöstön osaaminen ja määrä tavoitteiden ja muutosten mukaisesti. Suunnitelmien ulkopuolisiin rekrytointeihin tarvitaan edelleen kaupunginhallituksen täyttölupa. Henkilöstösuunnittelu- ja täyttölupamenettelyn avulla kaupunginhallituksella on mahdollisuus arvioida palveluiden tuotantotavan, palvelutason ja henkilöstökustannusten suhdetta ja toteuttaa vähennyksiä henkilöstökustannuksissa, missä se arvioidaan mahdolliseksi.

Kaupunki käyttää eri syistä myös määräaikaiseen palvelussuhteeseen otettua henkilöstöä. Määräaikaisen henkilöstön käyttöä on kaupunginhallituksen eri päätöksillä pyritty vähentämään Mäntän ja Vilppulan yhdistymisestä lähtien 2009. Määräaikaisen henkilöstön määrä on myös kuvattu yllä olevassa taulukossa. Organisaatiossa lähdetään siitä perusajatuksesta, että määräaikaisille palvelussuhteille tulee aina löytyä hyvä peruste työsopimuslain mukaisesti. Painetta määräaikaisen henkilöstön lisäämiselle aiheuttavat kaupungin organisaatiossa tapahtuvat muutokset, vakinaisen henkilöstön väheneminen eläköitymisten kautta sekä erilaiset projektit.

Henkilöstökustannukset ja ennuste 2011 – 2020

Kaupunkikonsernin organisaatio muuttuu vuoden 2020 alusta. Tämä aiheuttaa sen, että vertailutietoa eri palvelualueiden välillä on vaikea saada. Eläköitymiset näkyvät henkilöstökustannuksissa viiveellä johtuen usein pitkistä kertyneistä vapaista, jotka pidetään palvelussuhteen lopussa. Kustannusten osalta on huomioitava, että talousarviossa esitetyt kustannukset on vuonna 2019 arvioitu henkilöstösuunnitelmien pohjalta. Kilpailukykysovimuksen mukaiset lomarahat on arvioitu palautettavaksi vuodelle 2010. Tämän vaikutus on n. 1,5% korotus ja lisäksi on arvioitu n. 1% yleiskorotus palkkatasoon. Suurin yksittäinen syy kustannusten nousulle on vuoden 2019 aikana myönnettyt täyttöluvat palvelualueille. Täyttölupien perusteena on ollut mm. valmistavan opetuksen oppilasmäärän kasvu, varhaiskasvatuksen henkilöstölisäykset sekä erilaiset projektiluontoiset työt.

Talousarvion kokonaistaloudellinen arviointi

Käyttösuunnitelma ja laskujen hyväksyjät

Talousarvion määrärahat tarkennetaan käyttösuunnitelmissa, jotka tuodaan kaupunginhallituksen ja lautakuntien tiedoksi. Käyttösuunnitelmia vahvistettaessa perustana on pidettävä kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarviota perusteluineen. Kukin toimielin voi tehdä talousarvion käyttösuunnitelmaansa muutoksia kustannuspaikalta toiselle vastuualueen kokonaismenojen ja -tulojen puitteissa.

Palvelualuejohtajien ja vastuualueiden esimiesten tulee valvoa, että yksikön toiminnot hoidetaan hyväksyttyä talousarviota sekä siihen liittyviä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita ja käyttösuunnitelmaa noudattaen. Mikäli seuranta osoittaa, että talousarviossa ei pysytä tai asetettuja tavoitteita ei saavuteta, palvelujohtajien ja vastuualuejohtajien tulee ryhtyä sopeuttamaan toimintaa siten, että talousarviossa pysytään ja tavoitteet saavutetaan. Lautakunnan on vuosittain määrättävä henkilöt, jotka niiden puolesta hyväksyvät laskut ja tositteet. Lautakunnan ja kunnanhallituksen alaiset laskujen hyväksyjiksi määrätty viranhaltijat ovat ensisijaisesti vastuussa budjettisidonnaisuuden noudattamisesta.

Talousarvion seuranta

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden raportointi

Lautakuntien tulee antaa kaupunginvaltuustolle selvitys, osavuosikatsaus, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä määrärahojen toteutumisesta neljännesvuosittain: 31.3., 30.6., 30.9. sekä 31.12. (tilinpäätös) tilanteesta. Talouspalvelut tekee raporteista kaupunginvaltuustolle yhteenvedon, joka koostuu talouspäällikön raportista ja palvelualojen talousraporteista. Raportti sisältää selvityksen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta ja merkittävistä tapahtumista, talouden toteumaraportit, sekä ennusteet koko talousarviovuodelle. Lisäksi on esitettävä mihin toimenpiteisiin on ryhdytty mahdollisten poikkeamien ehkäisemiseksi.

Muilta osin kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät itse raportointitiheydestä, sen laajuudesta ja kattavuudesta käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Konsernitytäryhtiöiden tulee antaa toimintaraportti neljännesvuosittain. Raportti liitetään kaupungin osavuosikatsauksen yhteyteen.

Erityismääräykset

Talousarvion toteuttamisessa noudatetaan tarvittaessa kaupunginhallituksen antamia tarkempia ohjeita. Kaupungin taloudellisen tilanteen niin edellyttäessä voi kaupunginhallitus määrätä määrärahojen käytön tarkemmin kuin mitä talousarviossa määrätään.

Hankinnat ja hankintarajat

Tavara- ja palvelujen hankinnoissa on noudatettava voimassa olevia kilpailulakeja ja lakia julkisista hankinnoista sekä talousarvion täytäntöönpano-ohjetta. Hankinnaksi luetaan myös leasingsopimus. Kaikista irtaimistoon kohdentuvista leasing- ja vuokrasopimuksista joiden kokonaiskustannus sopimusajalle ylittää 10.000 euroa on pyydetty lausunto talouspäälliköltä.

Kaupungin toimielimillä ja viranhaltijoilla on oikeus tehdä hankintoja käyttötalouden määrärahojen puitteissa. Vähäisissä hankinnoissa hankinta tapahtuu laskun hyväksymisellä, joka riittää hankinnan kirjalliseksi päätökseksi. Vähäiseksi hankinnaksi katsotaan alle 10.000 euron hankintaa.

Kaikista yli 10.000 euron hankinnoista on pyydetty tarjous vähintään kolmelta eri tarjoajalta ja hankinnasta on tehtävä hankintapäätös.

Jos kaupungille saapuva lasku perustuu jo aikaisemmin valtuutetussa toimielimessä hyväksyttyyn sopimuspohjaiseen laskutukseen, hankintapäätöstä ei tarvitse tehdä uudelleen.

Hankintarajat on määritelty hankintaohjeessa.

Investoinnit

Investointien määrärahat ja tuloarviot ovat valtuuston nähdessä sitovia toimielimetasolla siihen käyttötarkoitukseen, kun ne on investointiosassa kohdennettu. Käyttötarkoitusten muutoksiin on saatava kaupunginvaltuuston lupa. Rahoitusosuuksia tai muuta tuloa sisältävien investointikohteiden määräraha on sitova *nettoperiaatteen* mukaisesti. Em. osalta on investointiosassa eriteltävä menoarvio, tuloarvio ja nettomenoarvio kukin erikseen.

Investointien pienhankintaraja on 10.000 euroa. Tätä pienemmät hankinnat kirjataan käyttötalousmenoksi/-kuluksi hankintavuonna ja tätä suuremmat hankinnat kirjataan investointimenoksi ja ne poistetaan kirjanpidossa voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisesti.

Talouden tasapainottamista koskeva sääntely

Kuntalain 110 § mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kaupungin taseessa on ylijäämää viimeisimmässä tilinpäätöksessä 2018 yhteensä +2.794 153 euroa.

Taloussuunnitelma 2020 – 2023

TULOSLASKELMA	TP 2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022	TS2023
ulkoinen						
Myyntituotot	5 193 901	2 140 769	8 520 840			
Maksutuotot	4 695 164	4 554 705	5 159 130			
Tuet ja avustukset	787 832	577 300	536 000			
Muut toimintatuotot	4 391 347	1 747 335	3 695 670			
Toimintatuotot	15 068 244	9 020 109	17 911 640	15 349 110	18 000 000	18 000 000
Henkilöstökulut	-18 163 720	-18 127 303	-19 667 664	-20 068 034	-20 068 034	-20 068 034
Palvelujen ostot	-51 053 590	-49 950 153	-57 960 581	-58 266 953	-58 266 953	-56 500 000
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-4 709 780	-2 828 202	-2 831 137	-2 947 664	-2 947 664	-2 000 000
Avustukset	-2 820 632	-3 087 910	-3 795 610	-3 690 400	-3 690 400	-3 690 400
Muut toimintakulut	-1 780 342	-826 497	-796 282	-818 760	-818 760	-818 760
Toimintakulut	-78 528 064	-74 800 065	-85 051 274	-85 791 811	-85 791 811	-83 077 194
TOIMINTAKATE	-63 459 820	-65 779 956	-67 139 634	-70 442 701	-67 791 811	-65 077 194
Verotulot	39 313 713	41 700 000	41 350 000	42 000 000	42 000 000	42 000 000
Valtionosuudet	25 425 910	24 450 000	25 200 000	25 000 000	25 500 000	25 500 000
Rahoitustuotot- ja kulut	419 497	88 300	135 000	135 000	135 000	130 000
VUOSIKATE	1 699 300	458 344	-454 634	-3 307 701	-156 811	2 552 806
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 854 177	-2 604 772	-2 641 516	-2 913 388	-2 913 388	-2 200 000
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	-1 154 877	-2 146 428	-3 096 150	-6 221 089	-3 070 199	352 806
Poistoeron muutos	4 150	4 150	4 150	4 150	4 150	4 150
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 150 727	-2 142 278	-3 092 000	-6 216 939	-3 066 049	356 956

” Sote- ja maakuntauudistusta on suunniteltu toteutettavaksi vuodesta 2021 lähtien. Muutokseen liittyviä lakeja ei kuitenkaan ole vielä hyväksytty. Lakia valmistelevien tietojen perusteella ei voida tehdä päätöksiä, vaan on tukeuduttava olemassa olevaan lainsäädäntöön. Siksi Kuntaliitto suosittelee nykyisten ohjeiden perusteella, että kunnat ja kuntayhtymät laativat vuoden 2021 taloussuunnitelmansa siten, että sen luvuissa ei huomioida mahdollista tulevaa uudistusta.” (www.kunnat.net: Vuosien 2019–2021 taloussuunnitelman laatiminen)

KÄYTTÖTALOUS

Kaupunginvaltuusto

Toiminnan kuvaus

Vuonna 2020 valtuuston arvioidaan kokoontuvan valtuuston kokoukseen yhdeksän kertaa. Varsinaisten kokousten lisäksi valtuusto työskentelee myös seminaarityyppisesti eri aihealueiden puitteissa. Kaupunginvaltuuston 2020 vuoden toiminnan keskeisimpinä tavoitteina on talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen sekä kaupungin organisaatorakenteen edelleen kehittäminen.

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot							
Menot	-107 512	-122 742	-141 801	-99 878	-104 525		
Netto	-107 512	-122 742	-141 801	-99 878	-104 525		

Tarkastuslautakunta

Toiminnan kuvaus

Tarkastustoiminnasta vastaa 5-jäseninen tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan arvioida, ovatko talousarviossa asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on riippumattomasti huomioida kunnan toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta, sekä resurssien käytön tehokkuutta.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tietoja. Tarkastuslautakunta perehtyy valtuuston asettamiin tavoitteisiin ja kunnanhallituksen toimintakertomukseen. Tarkastuslautakunta tuo hallitukselle ja valtuustolle tiedoksi havaitsemiaan ja käsittelemiään puutteita sekä epäkohtia ja tekee korjaavia toimenpide-esityksiä.

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot							
Menot	-26 794	-25 713	-31 133	-22 715	-30 000		
Netto	-26 794	-25 713	-31 133	-22 715	-30 000		

Konsernipalvelut

Kaupunginhallitus ja yleishallinto

Toiminnan kuvaus

Kaupunginhallituksen ja yleishallinnon vastuualueelle kuuluvat kaupunginhallituksen toiminta, toimikunnat, jäsenmaksut, yleisavustukset, käyttövarausmäärärahat, muu kaupunginhallituksen alainen toiminta, ystäväkuntatoiminta, turvallisuus ja valmiustoiminta, kehitysyhtiöt (avustus), projektit sekä maaseutuelinkeinot.

Kaupunginhallitus valmistelee kaupunginvaltuustossa käsiteltävät asiat, huolehtii valtuuston päätösten täytäntöönpanosta sekä johtaa kaupungin hallintoa ja taloutta. Tässä yhteydessä hyväksytään MVT Oy:n 5% osakkeiden myynti. Kaupungin hallitus tekee tästä päätöksen myöhemmin.

Valtuuston sitovuustaso	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot		1 000 000		
Menot	- 1 623 041	-1 734 792		
Netto	- 1 623 041	- 734 792		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen päätöksentekoprosesseihin	Asukasdemokratian vahvistaminen/asiakastytytyvääisyyden kohentaminen, digitalisaatio	Tilaisuuksien määrä, kyselyiden määrä, osallistuvien kuntalaisten määrä	kyselyiden laatu ja määrä, vastaajien määrä, kyselyiden hyödyntäminen valmistelussa	
Yrittäjättytyvääisyyden nostaminen	Elinvoimaisuuden ja yrittäjyyden edistäminen	Kyselyt	Tyytyväisyyden nousee (alkutaso ensin selville)	
Saavutettavuuden, asioinnin parantaminen	"Vaikutetaan erityisesti joukkoliikenneyhteyksien turvaamiseen ja edelleen kehittämiseen , "varmistetaan, että liikkuminen kaupungissa ja kaupunkiin on mahdollisimman jouhevaa"	Pendelöinnin määrä, matkailijoiden määrä, käynnistetyt suunnitelmat	Lyhyen aikavälin tavoite: Junapilotille jatko	
Konsernijohtamisen tarkempi määrittely ja tehostaminen	"Kaupunkia johdetaan konserninäkökulmasta"		Valmis 6/2020	

Kehitysyhtiöt

MW-Kehitys Oy on Mänttä-Vilppulan kaupungissa toimiva elinkeino- ja kehitysyhtiö. MW-Kehityksen toiminnan perustavoitteena on tarjota yritysten kehittämispalveluita, vaikuttaa positiivisesti yritysten toimintaympäristöön sekä saada toiminnallaan lisättyä Mänttä-Vilppulassa toimivien yritysten määrää sekä työpaikkoja. MW-Kehityksen pääomistaja on Mänttä-Vilppulan kaupunki. Lisäksi osakkaina on alueella toimivia merkittäviä yrityksiä.

Elinvoimatyön painopisteet vuonna 2020 liittyvät edelleen vahvasti edunvalvontaan liikenne- ja kaavoitushankkeissa. Sassin alueen kehittämisen edistäminen sekä saavutettavuuden parantaminen rautatieliikenteen avulla ovat tärkeitä. Yhtiö osallistuu tiiviissä yhteistyössä kaupungin johdon kanssa ulkomaisten yhteyksien vahvistamiseen. Yrityksille alueen vahvuuksia ovat muun muassa osaava henkilöstö, toisen asteen vahva koulutustarjonta sekä korkeakouluverkostot, henkilöstön sitoutuneisuus työpaikkaan ja vahva teollinen kulttuuri. Taidekaupungin innovatiivinen ja innostava ilmapiiri yhdessä kärkihankkeiden kanssa tukevat alueen yritystoiminnan kehittymistä.

Yrke Kiinteistöt Oy on Mänttä-Vilppulassa toimiva kiinteistökehitysyhtiö. Yrke tarjoaa ja vuokraa alueelle sijoittuville sekä alueella toimiville yrityksille niiden tarpeisiin sopivia toimitiloja. Yrken pääomistaja on Mänttä-Vilppulan kaupunki. Lisäksi osakkaina on alueella toimivia merkittäviä yrityksiä.

Yrken omistuksessa on yhteensä n. 30.000 m2 erilaisia toimitiloja, jotka sopivat mm. teknologia-, palvelu- ja hyvinvointialan yrityksille. Yrke voi rakentaa yritykselle sopivat toimitilat tai

esimerkiksi ostaa olemassa olevat toimitilat ja tehdä niihin sijoittuvan yrityksen tarvitseman remontin. Useat alueen merkittävät yritykset toimivat tai ovat toimineet Yrken toimitiloissa. Lisäksi Yrke tarjoaa Mänttä-Vilppulan kaupungille sen omistuksessa olevien yrityskiinteistöjen hallinnointipalvelut.

Yrke on kehittänyt pitkään pääomasijoitustoimintaa alueella osallistunut mm. useamman pääomasijoitusrahaston perustamiseen sekä sijoittanut itse eräisiin alueella toimiviin yrityksiin. Yrke toimii osaomistamiensa yritysten hallituksissa tilanteen ja tarpeen mukaan.

Mänttä-Vilppulassa on useita yritysalueita, kuten Isonniemen teollisuuspuisto sekä Kangasmaan ja Mustanlahden teollisuusalueet. Isonniemen teollisuuspuistoa profiloi taide ja puistomainen ympäristö. Näiden lisäksi merkittäviä yrityksiä toimii useilla muilla alueilla. Jatkossa yritystoimintaa pyritään houkuttelemaan myös mm. Mustanlahden teollisuuspuistoon, mikä sijaitsee logistisesti erinomaisessa paikassa. Yrke kehittää näitä yritysalueita vastaamaan yritysten tarpeita sekä infran että palveluiden saatavuuden näkökulmista.

Sopivien toimitilojen löytyminen on yrityksen liiketoiminnan harjoittamiselle ehdoton edellytys, joten Yrke on keskeisessä roolissa kaupungin elinvoimaisuuden ja elinkeinotoiminnan kehittäjänä. Tähän kuuluu myös liikekiinteistökonseptien edistäminen kaupungin keskustaajamissa. Tällä hetkellä Yrken toimitilojen käyttöaste on erittäin hyvä.

Leader-toimintaryhmä PoKo ry.

Maaseuturahaston alueellisena toimijana on PoKo ry., joka on yksi Suomessa toimivista alueellisista Leader-toimintaryhmistä. Leader-toimintaryhmät tarjoavat mahdollisuuksia paikalliseen kehittämiseen. PoKo ry:n toimialueena on Mänttä-Vilppula, Ruovesi ja Virrat sekä Juupajoki. PoKo ry:ltä voi hakea osarahoitusta uutta luoviin kehittämistoimenpiteisiin, jotka edistävät työllisyyttä, asumisviihtyvyyttä, maaseudun palveluiden uudelleen organisointia tai taloudellisestikin merkittävää kulttuuritoimintaa.

Maaseutuelinkeinot

Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (L 210/2010) velvoittaa, että kunta vastaa alueellaan maaseutuhallinnon järjestämisestä siten, että maaseutuhallinnon tehtävät tulevat hoidetuksi Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön kannalta asianmukaisella tavalla. Kunnan on muodostettava maaseutuhallinnon tehtävien hoitamiseksi toiminnallinen kokonaisuus, jonka alueella toimii vähintään 800 maatalouden tukihakemuksen tehnyttä luonnollista henkilöä tai yhteisöä.

Mänttä-Vilppulan kaupunki on tehnyt sopimuksen yhteistoiminta-alueen muodostamisesta yhdessä Jämsän, Keuruun, Kuhmoisten, Multian, Petäjäveden, Ruoveden ja Virtain kanssa. Keuruun kaupunki toimii isäntäkuntana vastaten viranomaistehtävien järjestämisestä koko alueelle. Yhteistoiminta-alue on aloittanut toimintansa vuoden 2013 alusta. Mänttä-Vilppulan osa-aikaiset maataloussihteerit siirtyivät Keuruu kaupungin palvelukseen. Asiakkaille tilanne ei ole tuonut muutosta, koska paikalliset toimipisteet säilyvät ennallaan.

Kuntien maksuosuuksien jakoperusteet maaseutuhallinnon menojen osalta on sovittu yhteistoimintasopimuksessa siten, että kustannuksista 40 prosenttia jaetaan toimintavuotta edeltävän vuoden kuntien aktiivitulojen määrän perusteella 40 prosenttia toimintavuotta edeltävän vuoden tukipäätösten määrien perusteella ja 20 prosenttia tasan kuntien kesken. Maaseudun

kehittämistoimenpiteitä toteutetaan koko yhteistoiminta-alueella hyväksytyn suunnitelman mukaisesti. Kehittämishajelman toteutuksen koordinoimista vastaa yksi viranhaltija joka huolehtii myös siitä, että toimenpiteitä tehdään kaikissa alueen kunnissa tasapuolisesti. Tehtävä on normaalia maaseutuelinkeinoviranomaisen virkatyötä. Tässä vaiheessa toimenpiteet ovat pieniä, lähinnä tiedon välittämistä rahoitus- ja tukimahdollisuuksista, meneillään olevista hankkeista ja lupa-asioista maaseudun yrittä jille sekä uusien yritysmahdollisuuksien kartoittamista ja info tilaisuuksien järjestämistä.

HR- ja viestintäpalvelut

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluihin kuuluvat omina kustannuspaikkoinaan henkilöstöpalvelut, työterveyshuolto, työpaikkaruokailu, työsuojelu- ja TYKY-toiminta ja yhteinen koulutus. Kaupunginhallitus vastaa kaupungille työnantajana kuuluvasta henkilöstöpolitiikasta, siihen liittyvästä päätöksenteosta ja henkilöstöasioiden ohjauksesta. Henkilöstöasioiden valmistelusta kaupunginhallitukselle vastaa henkilöstöpäällikkö. Henkilöstöpalveluita tullaan jatkossa kohdentamaan yhä enemmän konsernipalveluiden näkökulmasta koko kaupunkikonserniin.

Kunnallisen yhteistoimintalain mukaisena yhteistoimintaelimenä toimii YT-ryhmä. Yhteistoimintalain tarkoituksena on edistää työnantajan ja henkilöstön välistä yhteistoimintaa kunnissa. Yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle mahdollisuus yhteisymmärryksessä työnantajan kanssa osallistua kaupungin toiminnan kehittämiseen ja antaa henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua.

Henkilöstöpalveluiden painopistealueet

Henkilöstöpalveluiden toiminnan painopistealueet:

- Henkilöstöhallinto- ja raportointi
- Laadullinen ja määrällinen henkilöstösuunnittelu
- Palkkausjärjestelmä, palkanlaskenta ja palkkapolitiikka
- Työhyvinvointi ja työkykyjohtaminen
- Ulkoinen ja sisäinen työnantajakuva

Työterveyshuolto

Työterveyshuolto on hankittu vuoden 2013 alusta lukien Pihlajalinna Oy:ltä. Työterveyshuoltosopimukseen liittyy lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi työterveyspainotteiset sairaanhoitopalvelut. Kaupungin työterveyshuollon yleistavoitteena on terveellinen ja turvallinen työympäristö, työhön liittyvien sairauksien ennaltaehkäisy ja varhainen tuki, työntekijän työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja terveyden edistäminen.

Vuonna 2020 työterveyshuollon toimintaa kehitetään aktiivisen tuen mallin prosessien mukaisesti. Lisäksi työterveyshuolto tullaan kilpailuttamaan vuoden 2020 keväällä.

Yhteinen koulutus

Kustannuspaikka sisältää palvelualueiden toimialaan kuulumattoman yleiskoulutuksen, esim. esimieskoulutus ja osa ensiapukoulutuksesta. Vuonna 2020 jatketaan esimiesvalmennusta, jonka

tavoitteena on valmentaa käytännönläheisesti, mitä taitavalta ja motivoivalta esimieheltä odotetaan ja mitä kaupungin konserniorganisaatio odottaa esimieheltä. Lisäksi koulutusmäärärahoja käytetään yhteisesti käytössä olevien it-järjestelmien koulutukseen organisaatiossa.

Viestintäpalvelut

Kaupungin viestintä ja kaupunkimarkkinointi keskitetään vuoden 2020 alusta HR- ja viestintäpalveluihin. Tarkoituksena on kehittää kaupunkikonsernin sisäistä ja ulkoista viestintää ja kirkastaa kaupungin Taidekaupunki-brändiä. Vuoden aikana kehitetään uutta viestinnän toimintamallia tukemaan sekä viestinnän että kaupunkimarkkinoinnin toteuttamista. Viestintäpalveluiden operatiivista toimintaa ja kehittämistä tekee viestintäsuunnittelija.

Viestintäpalveluiden painopistealueet:

- Viestintäsuunnittelu
- Brändin kehitys ja työnantajakuva
- Tiedottaminen
- Viestintäosaamisen kehittäminen
- Viestintäkanavien kehittäminen

Työsuojelu ja TYKY-toiminta

Työsuojelu on kunnallisen alan työsuojelun yhteistoimintasopimuksen mukaan osa henkilöstövoimavarojen strategista johtamista. Sen tarkoituksena on kehittää työn ja työympäristön terveellisuutta ja turvallisuutta, kestävää tuloksellisuutta tuottavaa työelämää ja henkilöstön kokemaa työhyvinvointia suunnitelmallisten johtamis- ja toimintatapojen avulla.

Kaupungin työsuojelutoimikuntaan kuuluu työsuojelupäällikön lisäksi kaksi työsuojeluvaltuutettua sekä neljä työsuojeluasiamiestä, joista kaksi on nimetty varatyösuojeluvaltuutetuiksi. Työsuojelun esittämiä määrärahoja käytetään liikunnan ja muun virkistystoiminnan tukemiseen ja henkilöstön omaehtoiseen virkistystoimintaan palvelualueittain. Virallisena työsuojelutoimikuntana toimii kaupungin virallinen yhteistoimintaelin YT-ryhmä.

Asiointipalvelut

Yhteispalvelu on tapa tarjota julkishallinnon ja muita palveluja keskitetysti yhdestä paikasta. Yhteispalvelu perustuu kuntien ja valtion viranomaisten väliseen yhteistyöhön ja sopimiseen. Mänttä-Vilppulaan on perustettu vuoden 2018 aikana valtion ja kaupungin palveluiden asiakaspalvelua asiointipiste-palvelukonseptilla tuottava yhteispalvelupiste, Taidekaupungin asiointipiste. Palveluvalikoimassa ovat matkailuinfo, Kela, Vero, TE-palvelut ja Maistraatti, Koskelantalot Oy, sosiaalipalvelut, työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut sekä etsivä nuorisotyö. Myöhemmin palveluvalikoimaan on tarkoitus lisätä muita palveluita, kuten lupapiste.fi, poliisin lupapalvelut ja muita vastaavia palveluita.

Asiointipalveluiden vastuualueen päällikkönä toimii henkilöstöpäällikkö ja päivittäisestä esimiestyöstä vastaa palveluesimies yhdessä kahden palveluneuvojan kanssa. Tarkoituksena on säilyttää valtion palvelut kaupungissa, tehostaa ja digitalisoida kaupungin palvelutuotantoa ja tarkastella kaupungin palveluita nimenomaan asiakasnäkökulmasta. Lisäksi asiointipiste elävöittää kaupungin keskustaa tuomalla kaupunkilaisten saataville virkeä ja nykyaikainen palvelupiste.

Vuodelle 2019 toiminta ja kustannukset on vakiinnutettu ja keskitytään palveluvalikoiman laajentamiseen ja kehittämiseen.

Valtuuston sitovuustaso	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	131 300	163 800		
Menot	-595 857	-798 037		
Netto	-464 557	-634 237		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kaupungin ulkoisen ja sisäisen viestinnän kehittäminen	Asukasdemokratia ja julkisuuskuva, osaamisen kehittäminen	Suunnitelma tehty ja jalkautettu organisaatioon 12/2020 mennessä.	Konsernitasoisen viestintäsuunnitelman ja brändikäsikirjan laatiminen 12/2020 mennessä	Kyllä/ei
Kaupunkikonsernin asiakaspalvelun kehittäminen	Asiakaslähtöisyys, Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen	Prosessikuvaus valmis ja otettu käyttöön 12/2020 mennessä	Sisäisten asiakaspalveluprosessien kuvaaminen ja asiakaspalveluosaamisen kehittämissuunnitelma yhteistyössä palvelualueiden kanssa 12/2020	Kyllä/ei
Kaupunkikonsernin palvelutuotannon tehostaminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys, digitalisaatio, asiakaslähtöisyys	Työaikamudot selvitetty 6/2020 ja järjestelmä käytössä 12/2019	Kaupungin työaikamuotojen selvittäminen ja työajanhallintajärjestelmän uudistaminen 12/2020	Kyllä/ei
Kaupunkikonsernin työhyvinvoinnin tukeminen	Vastuullisuus ja asiakaslähtöisyys, hyvinvoinnin kaikinpuolinen edistäminen	Uusi sopimus voimassa 12/2020	Kaupungin työterveyshuollon kilpailuttaminen 12/2019, sisällön kohdentaminen työhyvinvoinnin mittareiden mukaan ja kustannustaso max 500e/työntekijä. Työterveyshuollon laajentaminen konsernitasolle.	Kyllä/ei

Sisäiset tukipalvelut

Toiminnan kuvaus

Sisäiset tukipalvelut tuottaa palveluita kaupunkiorganisaatiolle ja kaupunkikonsernin tytäryhtiöille, joiden tarve on yhteinen. Näitä ovat palkka-, talous-, toimisto- sekä IT-palvelut. Tavoitteena on joustavat, kustannustehokkaat ja laadukkaat palvelut. Osa sisäisten tukipalveluiden tehtävistä on lakisääteisiä, jolloin sisäiset tukipalvelut vastaavat säädösten mukaisesta raportoinnista ja toiminnasta.

Toimistopalvelut

Toimistopalveluiden tehtävänä on hoitaa kaupungin keskusarkisto, kaupungin kirjaamo sekä vastata kaupungintalon neuvontapisteen palveluista, toimistotarvikehankinnoista, posti- ja monistus- sekä kuluvalvontapalveluista.

Palkkapalvelut

Palkkapalveluiden tehtävänä on hoitaa kaupungin työntekijöiden palkanmaksuun liittyvät tehtävät. Lisäksi palvelua tuotetaan osalla tytäryhtiöistä.

Henkilöstön työpaikkaruokailumahdollisuus on järjestetty kaupungin omiin koulujen ja muiden laitosten ruokaloihin sekä tukemalla yksityisissä lounasruokaa tarjoavissa ravintoloissa tapahtuvaa työpaikkaruokailua. Sopimuksen piiriin pyritään saamaan kaikki paikalliset lounasruokailuyrittäjät

Talouspalvelut

Talouspalveluiden tehtävänä on hoitaa kaupungin kirjanpitoa ja maksuliikennettä, tuottaa ajantasaisesti organisaatiolle oikeata ja riittävää tietoa mm. talousarvion toteutumisesta sekä laatia vuosittain asetetun aikataulun mukaisesti talousarvio ja -suunnitelma, tilinpäätös ja talouden lakisääteiset tilastot

Talouspalveluihin on budjetoitu myös mm. kaupungin verotuskustannukset.

IT-palvelut

Tietotekniikan tehtäväalueella tavoitteena 2020 on

- varautua mahdolliseen yhteistoiminta-alueen laajentumiseen
- toteuttaa palkkahallinnon järjestelmämuutos
- ottaa käyttöön Office 365 –palvelut

Vuoden aikana sisäisissä tukipalveluissa käsitellään:

- Ostolaskuja noin 17 500 kpl
- Myyntilaskuja noin 35 000 kpl
- Palkkalaskelmia yli 8 000 kpl

Sisäiset tukipalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	10 000	50 740		
Menot	-640 147	-1 349 066		
Netto	-630 147	-1 298 326		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Toiminta- ja taloustilaston digitalisoituminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Valmius saavutettu 12/2020 mennessä, käyttöönottovalmius vuodelle 2021	Tilaston tietojen lähettäminen XBRL-muodossa, yhteistyössä tietohallinnon kanssa	
Taloushallinnon digitalisaation ja prosessien kehittäminen	Saavutettavuus ja sujuva asiointi	Kyllä / Ei	Sopimuskohdituksen käyttöönottoaminen (myös tyttäret?) Johdon DashBoard Excel-pohjien hyötykäyttö Premiumissa	

Palkkahallinnonjärjestelmän uudistaminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Kyllä/ei	Selvitetään palkkahallinnon järjestelmän uudistamiseen liittyvät vaihtoehdot ja kilpailutus 12/2020	
Tiketti järjestelmän käyttöönotto.	Sisäisen palvelun parantaminen.	Kyllä/Ei	Järjestelmä otettu käyttöön 2020 kuluessa.	
Varautuminen mahdolliseen YT-alueen laajentumiseen.		Kyllä/Ei	Varmistetaan olemassa olevan infran kapasiteetti.	
Saavutettavuusdirektiivin vaatimat toimenpiteet Internet-alustaan.	Kuntalaisten osallistaminen entistä paremmin.	Kyllä/Ei	Sivusto tukee saavutettavuutta.	
Hallintopalvelukeskuksen organisointi	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Kyllä / Ei	Hallintopalvelukeskuksen toiminta organisoitu 12/2020 mennessä	
Kaupungin asiakirjahallinnon kehittäminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Kyllä / Ei	Tiedonhallintasuunnitelma valmis 12/2020	

KONSERNIPALVELUT YHTEENSÄ

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	2 297 606	2 921 491	5 594 734	1 427 519	1 214 540		
Menot	- 3 939 201	-4 456 345	-7 104 448	-5 981 854	-3 881 895		
Netto	-1 641 595	-1 534 854	-1 509 714	-4 554 335	-2 667 355		

Sivistyspalvelut

Toiminta-ajatus

Sivistyspalvelujen palvelujen tehtävänä on tuottaa ja kehittää kaupunkilaisille järjestettäviä laadukkaita kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen palveluja sekä edistää niiden avulla hyvinvointia, osallisuutta ja kasvumahdollisuuksia.

Sivistystoimen hallinto

Perustehtävä

Sivistystoimen yleissuunnittelu ja johtaminen sekä sivistyspalveluiden tuottamisen ja kehittämisen ohjaus. Yhteistyö kaupungin sisällä, Ylä-Pirkanmaan seudulla ja muissa sidosryhmäverkostoissa.

Toiminnan painopistealueet 2019-2021

<i>Painopiste</i>	<i>Strateginen kytkös</i>
<i>Perusopetuksen pedagoginen kehittäminen ja toiminnallisten prosessien tarkastelu ja kehittäminen kustannustehokkaaksi toiminnaksi</i> • esi- ja perusopetuksen pedagogiset periaatteet (profiloituminen) • erityisen tuen opetuksen prosessin kehittäminen • yläkoulujen TET-jaksojen kehittäminen yhteistyössä yrittäjien kanssa • luonnossa oppimisen mahdollisuuksien hyödyntäminen opetuksessa • liikkuva koulu <i>Lukiokoulutuksen sisällöllinen kehittäminen, saavutettavuuden parantaminen ja opiskelijoiden asumisen edellytysten parantaminen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.</i> <i>Sivistyspalveluiden asiakaspalveluprosessien arviointi ja kehittäminen entistä sujuvammiksi</i>	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys Elinkeinoelämän kehittäminen ja yrittäjyyden ja työpaikkakehityksen edistäminen Luontoarvot ja luonnon monimuotoisuuden säilyminen Lähipalveluiden turvaaminen Saavutettavuus ja sujuva asiointi

Sivistystoimen hallinto yhteensä

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Sivistyslautakunnan kokoukset/päätökset	9/62	10/80	10/80		
Sivistysjohtajan päätökset	170+172	150+250	150+250		

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot					
Menot	-202 817	-217 691	-312 472		
Netto	-202 817	- 217 691	-312 472		

Varhaiskasvatuspalvelut

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodissa ja perhepäivähoidossa. Vuorohoito järjestetään Miinanhelmen päiväkodissa Mäntässä. Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään joko päiväkotien tai koulujen yhteydessä. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukee lapsia, henkilökuntaa sekä perheitä konsultoimalla ja osallistumalla varhaiskasvatuksen arjen toimintaan.

Avointa varhaiskasvatusta järjestetään avoimessa päiväkodissa kerran viikossa. Tavoitteena on vakiinnuttaa ja pienimuotoinen avoin varhaiskasvatustoiminta osaksi palvelutarjontaa sekä kehittää ja mahdollisesti myös laajentaa sitä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Varhaiskasvatuksen vastuualueeseen kuuluvat myös kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuki. Kotihoidontukea maksetaan alle kolmivuotiaasta lapsesta, joka ei käytä kunnallista varhaiskasvatuspalvelua. Mänttä-Vilppulan kaupunki ei maksa lakisääteisen kotihoidon tuen lisäksi muuta kuntakohtaista lisäosaa. Vaihtoehtona kunnalliselle päivähoidolle perhe voi valita yksityisen palveluntuottajan tai palkata hoitajan kotiin, jolloin perhe voi hakea yksityisen hoidon tukea. Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen päätökset tehdään KELA:ssa. Yksityisen päivähoitopalvelun valvovana viranhaltijana toimii varhaiskasvatuksen johtaja.

Varhaiskasvatuksessa lasten läsnäolopäivien arviointi ennakkoon on tunti-/hoitoaikaperusteisen maksukäytännön aikana haasteellista. Perhe voi käyttää esimerkiksi 147h/kk sopimuksessa (80% maksimijasta ja –maksusta) tunnit perheen tarpeen mukaisesti 7h/pv = noin 20 päivää/kk tai 10h/pv= noin 14 pv/kk. Arvio hoitopäivistä on laskettu keskimääräisen päivittäisen hoitoajan perusteella.

TA2018 ja TA2019 päiväkotipaikkojen näkyvä kasvuna edellisiin vuosiin nähden, sillä 1.8.2018 alkaen henkilöstömitoitus oli yksi aikuinen kahdeksaa kolme vuotta täyttäneitä kokoaikaista lasta kohden henkilöstön määrän pysyessä samana. Tätä ennen suhdeluku oli 1:7.

TUNNUSLUVUT	TA2016	TA2017	TA2018	TA2019	TA2020
Läsnäolopäivät					
Päiväkodit	46000	43000	45000	45000	65000
Perhepäivähoito, sis. ryhmäperhepäivähoidon	10200	8500	7000	7000	5500
Vuorohoito	8500	10500	11500	11500	0* sis. päiväkodin läsnäolopäiväarvion
Läsnäolopäivät yhteensä	64700	62000	63500	63500	70500
Laskennalliset tilapaikat					
Perhepäivähoito	44	36	22	20	20
Vuorohoito	40	40	0	0	0
Ryhmäperhepäivähoito	8	8	8	8	8
Päiväkotipaikat, (sis. vuorohoito TA2018 alkaen)	234	234	310	310	301
Tilapaikat yhteensä	326	318	340	338	329

Voimavarat henkilötyövuosissa					
Varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1	1	1
Perhepäivähoidon ohjaaja	1	1	0,2	0	0
Päiväkodin johtaja (hallinto)	2	2	3	2	2
Päiväkodin johtaja (pedagogiikka)				1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (ent. kiertävä erityislastentarhanopettaja)	1	1	1	1	1
Toimistohenkilöstö	0,9	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (ent. lastentarhanopettaja)	12,7	12,7	14,4	14,5	15
Lastenhoitaja	27	27	30,5	27,8	34,4
Ryhmäperhepäivähoitaja	9	9	2,8	2	2
Perhepäivähoitaja	11,8	10	5,4	5	5
Oppisopimusopiskelija	1	1	0	0	0
Päiväkotiaavustaja	3	3	2,5	2,5	2,5
Päiväkotiapulainen	0	0	0,8	0,8	0,8
Koulunkäynninohjaaja				0,2	0
Henkilökohtainen avustaja					0,25
Voimavarat henkilötyövuosissa yhteensä	70,4	68,7	62,6	58,8	66,0

Varhaiskasvatuksen pitkän aikavälin tavoitteet

- tuetaan lasten ja perheiden hyvinvointia ja osallisuutta
- oikea-aikainen ja riittävä tuki varhaiskasvatuksessa
- osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö
- vetovoiman lisääminen ja henkilökunnan pysyvyys

Painopistealueet

Henkilöstömitoituksen muutokseen valmistautuminen

TA2020 henkilöstömäärässä on varauduttu hallituksen kaavailemaan varhaiskasvatuksen lakimuutokseen 1.8.2020 alkaen, jolloin subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus laajenee kokopäiväiseksi ja henkilöstömitoituksen suhdeluku palautetaan 1:7. 1.8.2020 alkaen on suunniteltu lisättäväksi yksi ryhmä, jotta varhaiskasvatuspalvelua voidaan tarjota tarpeen mukaisesti.

Kasvatushenkilöstön koulutustason nostaminen

Varhaiskasvatuslaki tuli voimaa 1.9.2018. Laissa määritellään henkilökunnan kelpoisuusvaatimukset ja henkilöstörakenne. Kasvatushenkilöstöstä tulee 2/3 osa olla varhaiskasvatuksen opettajien tai varhaiskasvatuksen sosionomeja, varhaiskasvatuksen lastenhoitajia 1/3. Vaikka henkilöstörakenteen osalta on siirtymäaikaa vuoden 2030 alkuun, on tilanteeseen paneuduttava jo aikaisessa vaiheessa, sillä henkilöstörakenne muuttuu merkittävästi, kun nyt 1/3 osa kasvattajista on varhaiskasvatuksen opettajia tai sosionomeja ja 2/3 osaa on lastenhoitajia.

Varhaiskasvatuksen tietovaranto VARDA käytössä

Uusi varhaiskasvatuslaki toi veloitteen myös varhaiskasvatusta koskevien tietojen tallentamiseen valtakunnalliseen varhaiskasvatuksen tietovarantoon Vardaan ja valmistelut onnistuneeseen tallennustyöhön jatkuvat vielä vuonna 2020.

Uudet toiminnalliset ratkaisut

Varhaiskasvatuksen tulosalueella on mietittävä uusia toiminnallisia ratkaisuja ja rakenteita, joilla voidaan vähentää kustannuksia. Yhteistyötä päivähoitoyksiköiden sisällä sekä yksiköiden välillä kehitetään edelleen, jotta tekijöitä on oikeassa paikassa oikeaan aikaan riittävästi. Päivähoidon mobiiliratkaisu on tuonut mahdollisuuden tiivistää yksiköiden ja ryhmien yhteistyötä, kun lasten päivähoidon tarve on kirjattu vanhempien toimesta jo hyvissä ajoin.

Hankerahoituksen hakeminen

Valtionavustuksien osalta on esitetty, että tiettyjä varhaiskasvatuksen palveluja rahoitetaan erillisin hankevaroin:

- Varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan varataan 125 miljoonaa euroa vuosille 2020 - 2022
- subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden toteuttamiseen 7 miljoonaa euroa
- varhaiskasvatuksen ryhmäkokojen pienentämiseen 6,7 miljoonaa euroa

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	+386 367	+336 000	+344 000		
Menot	-3 769 240	-3 932 099	-4 280 062		
Netto	-3 382 873	-3 596 099	-3 936 062		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Lapsiperheiden hyvinvointi	Asiakastyytyväisyyden kohentaminen	Asiakastyytyväisyyskysely	Laadukkaan varhaiskasvatustoiminnan toteuttaminen. Asiakastyytyväisyyskyselyn tulostavoite 3,5 (asteikolla 1-5)	
Oikea-aikainen ja riittävä tuki varhaiskasvatuksessa kolmiportaisen tuen toimenpiteitä kehittämällä	Asiakaslähtöiset rakenteet ja prosessit	Erityisen tuen lasten määrä varhaiskasvatuksessa ja sen vaikutus ryhmäkoon ja/tai avustajaresurssin henkilöstömenoihin	Yhdenmukaistaminen perusopetuksen kanssa, Henkilöstörakenne ja mitoitus vastaavat tarpeita	
Avoin varhaiskasvatus-toiminta	Lähipalveluiden turvaaminen	Osallistujien määrä sekä vaikutus subjektiivisen varhaiskasvatuksen määrään	Jatketaan avointa varhaiskasvatustoimintaa. Vähintään kerran viikossa toteuttavaan varhaiskasvatus-toimintaan osallistuu > 5 perhettä/viikko	
Tilapäisen hoidon järjestäminen perheille	Lähipalveluiden turvaaminen	Laskutettavienpäivien lkm	Tilaispäishoidosta laskutettavien päivien lkm > 2019	
Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta luki-oon laajapohjaisena yhteistyönä	Osaamisen kehittämisen ja luovuuteen kannustaminen	Suunnitelma yhteistyössä kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen kanssa	Kulttuuri- ja liikuntakasvatuspolun kehittäminen ja aloittaminen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen kautta lukiokoulutukseen	

Esi- ja perusopetuspalvelut (ml valmistava opetus)

ESIOPETUSOPPILAAT

Tilastointipäivä 20.9.2019	Ennuste					
	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
Vilppulankosken koulu	35	37	29	23	20	20
Kolhon koulu	9	7	9	5	8	3
Savosenmäen koulu	49	41	48	46	38	31
Yhteensä	93	85	86	74	66	54

Esiopetus on osa Mänttä-Vilppulan kaupungin järjestämiä koulutuspalveluita. Esiopetus rakentuu valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden pohjalle sekä paikallisiin opetussuunnitelmiin. Mänttä-Vilppulassa esiopetusta järjestetään peruskouluissa erillisryhmissä ja päiväkodissa erillisryhmissä.

Hallinnollisesti ryhmät kuuluvat Savosenmäen, Vilppulankosken ja Kolhon kouluihin. Kunta on velvollinen järjestämään alueellaan asuville lapsille esiopetusta oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna. Esiopetuksen koulumatkaetus on ollut voimassa 1.8.2004 lähtien. Mänttä-Vilppulan koulukuljetusperusteiden mukaan esiopetusoppilaat saavat kuljetuksen vähintään kolmen (3) kilometrin matkasta. Esiopetusta tulee antaa vähintään 700 tuntia vuodessa ja lapsen työpäivään saa kuulua enintään viisi oppituntia.

Mikäli lapsi ei osallistu kunnan järjestämään esiopetukseen huoltaja vastaa siitä, että lapsi saa esiopetuksen tavoitteiden mukaista toimintaa. Kaupungilla ei ole velvollisuutta valvoa kotiopetuksessa tapahtuvaa esiopetusta.

Esiopetus yhteensä

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Esiopetus €/oppilas	5 338	5 832	6 052		
Miinanhelmi	4 077	4 756	6 314		
Savosenmäki	7 984	10 540	5 745		
Vilppulankoski	4 574	4 580	5 572		
Kolho	9 036	9 665	7 154		

Oppilaat TP2018 = 20.9.2017 ja 20.9.2018 keskiarvo. TA2020 = 20.9.2019 oppilaat

Valmistava opetus

Valmistavaa opetusta järjestetään kaikille sitä tarvitseville oppilaille. Valmistava opetus järjestetään alakouluikäisille Savosenmäen koulussa ja yläkouluikäisille Koskelan yläkoulussa. Yläkoulussa ei ole erillistä ryhmää valmistavalle opetukselle, vaan kaikki maahanmuuttajaoppilaat on integroitu koulun muihin opetusryhmiin. Valmistavasta opetuksesta lapset siirtyvät yleisopetuksen luokkiin Mänttä-Vilppulaan. Opettajien lukumäärä määräytyy siten, että 10 oppilasta muodostaa yhden ryhmän. Valmistavan opetuksen ryhmän perustamiskokona on pidetty kolmea oppilasta muiden kuntien tapaan. Opettajamäärä tarkastellaan oppilasmäärän mukaan lukukausittain.

Maahanmuuttajaoppilaiden valtionosuus on kaksinkertainen perusopetukseen valmistavassa opetuksessa (yhden lukuvuoden ajan) ja valtio maksaa tulkkauspalvelut täysimääräisesti takautuvasti. Tukiopetustunneista maahanmuuttajaoppilaille maksetaan n. 45 % valtiolta. Muita korvauksia ei sivistystoimelle koulutuspalveluista tule. Kaupunginvaltuusto on linjannut, että valmistavan opetuksen järjestämisestä aiheutuvat kulut hyväksytään sivistystoimen budjettiin.

Perusopetus

Perusopetus on osa kaupungin järjestämiä koulutuspalveluita. Oppivelvollisille lapsille ja nuorille perusopetusta annetaan peruskoulussa. Peruskoulu käsittää vuosiluokat 1–9, ja se on tarkoitettu koko ikäluokalle (7–16-vuotiaat). Kuuden ensimmäisen vuoden aikana opetusta antaa yleensä luokanopettaja, joka opettaa kaikkia tai useimpia aineita. Kolmen ylimmän luokan opetus on pääosin aineenopetusta, jolloin eri oppiaineita opettavat asianomaisten aineiden opettajat.

Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden ja se on maksutonta. Opetuksen lisäksi oppikirjat ja muu opimateriaalit sekä työvälineet ja -aineet ovat maksuttomia.

Oppilaalla on myös oikeus saada jokaisena koulun työpäivänä maksuton, täysipainoinen ateria sekä tietyin edellytyksin maksuton koulukuljetus. Oppilaalla on myös oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämä oppilashuolto. Vammaisella tai muulla erityistä tukea tarvitsevalla on lisäksi oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämät apuvälineet ja muun muassa tulkitsemis- ja avustajapalveluita ja apuvälineitä.

Ala- ja yläkouluissa toimitaan inklusio -periaatteella siten, että laaja-alaisen ja erityisluokanopettajan keskinäiset työpanokset ovat lähentyneet toisiaan. Nyt on paineita tarkastella erityisopetuksen prosesseja ja kehittää niitä toimivammaksi, koska tuen tarve on muuttunut vaativammaksi ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on kasvanut. Lisäksi Savosenmäen koulussa toimii kaksi vaativan erityisen tuen pienryhmää (ent. harjaantumisopetus). Pienryhmän oppilaita integroidaan mahdollisuuksien mukaan yleisopetuksen ryhmiin.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään kaikilla Mänttä-Vilppulan alakouluilla. Lisäksi Vilppulankosken koululla järjestetään aamupäivätoimintaa. Kunnan järjestämästä vähintään 570 tunnin edellä mainitusta toiminnasta koulun työvuoden aikana saa valtionosuutta, mutta lain mukaan kunnan ei ole pakko järjestää edellä mainittua toimintaa.

OPPIILASMÄÄRÄT KOULUITTAIN

Tilastointipäivä 20.9.2019 M=maahanmuuttajaoppilaat

Ennuste

	17-18	M	18-19	M	19-20	M	20-21	21-22	22-23
Vilppulankosken koulu	193	9	189	13	193		191	171	165
Kolhon koulu	65		57		53		52	51	51
Savosenmäen koulu	295		291		293	4	300	287	280
Vilppulan yhteiskoulu	138		125	7	124		123	135	126
Koskelan yläkoulu	183		164		156		140	151	145
Pienryhmä	11		13		11		15	15	15
Yhteensä	885	9	839	20	830	4	821	810	782

Esi- ja perusopetuksen pitkän aikavälin tavoitteet

- Käyttäytymisen ongelmien ennaltaehkäiseminen
- Erityisen tuen opetuksen uudistaminen ja oppimisen tuen käytänteiden selkeyttäminen
- Henkilöstöresurssin tarkoituksenmukainen käyttö
- Tehostetun ja erityisen tuen yhtenäiset käytännöt käytössä kaikissa kouluissa
- Sitoutunut, kehittyvä ja ammattitaitoinen henkilöstö

Painopistealueet 2019-2021

A1-kielen opiskelun aloittaminen 1. luokalla

Hallitus päättänyt huhtikuun 2018 kehysriihessä, että ensimmäisen vieraan kielen eli A1-kielen opiskelu alkaa jatkossa jo peruskoulun ensimmäisen vuoden keväällä. Opetushallituksen mukaan varhaisempi kieltenopetus tulee koskemaan kaikkia ekaluokkalaisia 1.1.2020 alkaen.

Toiminnan kehittäminen hankerahoituksella

Perusopetuksessa toimintaa on kehitetty erilaisten hankerahojen turvin jo vuosien ajan. Hankehakemusten ja raportoinnin laadulla lisätään mahdollisuutta saada tarkoituksenmukaiseen kohteeseen kohdistettua hankerahoitusta. Tämän vuoksi hankkeiden hakemiseen, koordinointiin, täytäntöönpanoon ja raportointiin osoitetaan henkilöstöresurssia. Hankerahojen väheneminen, rahoituksen jatkumiseen liittyvä epävarmuus ja hanketoimintojen vakinaistamisen tarve saavat aikaan merkittäviä vaikutuksia toimintaan ja sen kehittämiseen.

Valtionavustuksien osalta on esitetty, että tiettyjä perusopetuksen palveluja rahoitetaan erillisin hankevaroin:

- perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan 180 miljoonaa euroa vuosille 2020 – 2022
- APIP-toiminnan sekä koulupäivän yhteydessä tapahtuvaan harrastamiseen varataan 14,5 miljoonaa euroa vuodesta 2021
- maksuttomien harrastusmahdollisuuksien edistämiseen koulupäivän yhteydessä 5 miljoonaa euroa vuodelle 2020
- Lisäksi valtion talousarviossa on esitetty rahoituksen osalta, että A1-kielen opetuksen varhentamiseen on varattu 7,5 miljoonaa.

Opinto-ohjauksen ja oppilashuollon palveluiden kehittäminen ja vahvistaminen

Uuden hallitusohjelman linjaukset edellyttävät myös opinto-ohjauksen ja opiskeluhuollon palveluiden vahvistamista. Mänttä-Vilppulan sivistyspalvelut laativat lukuvuoden 2019-2020 aikana perusopetuksen pedagogiset linjaukset, jonka yhteydessä tarkastellaan opinto-ohjaukseen, erityisopetukseen ja tukipalveluihin liittyvät toiminnalliset ratkaisut. Nykyisessä toimintaympäristössä ei ole mahdollista enää kasvattaa ohjaus- ja tukihenkilöstön määrää, vaan on löydettävä toiminnallisia ratkaisuja yhä kasvavan erityisen tuen ja ohjauksen toteuttamiseen.

Oppilaiden tieto- ja viestintäteknologisten (digi-taitojen) taitojen parantaminen sekä opetuksen kehittäminen

Valtakunnallisessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa tieto- ja viestintäteknologinen (tv) osaaminen on tärkeä kansalaistaito sekä itsessään että osana monilukutaitoa. Perusopetuksessa tulee huolehtia siitä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuudet tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen kehittämiseen. Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään suunnitelmallisesti perusopetuksen kaikilla vuosiluokilla, eri oppiaineissa ja monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa sekä muussa koulutyössä.

Opetuksen digitalisaatio-ohjelman toteuttaminen muuttaa oppimista ja opettamista ja teknologia sulautuu luontevaksi osaksi koulujen oppimisympäristöjä ja toimintatapoja.

Tieto- ja viestintäteknologista osaamista kehitetään neljällä pääalueella:

1. Oppilaita ohjataan ymmärtämään tieto- ja viestintäteknologian käyttö- ja toimintaperiaatteita ja keskeisiä käsitteitä sekä kehittämään käytännön tv-taitojaan omien tuotosten laadinnassa.
2. Oppilaita opastetaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti.

3. Oppilaita opetetaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhallinnassa sekä tutkimisessa ja luovassa työskentelyssä.
4. Oppilaat saavat kokemuksia ja harjoittelevat tvt:n käyttämistä vuorovaikutuksessa ja verkostoitumisessa.

Nykyisessä toimintaympäristössä ei ole enää mahdollista toteuttaa opetussuunnitelman perusteiden mukaista TVT- opetusta ja oppimista. Siksi on ensiarvoisen tärkeää uudistaa opetuksen digitaalisia oppimisympäristöjä sekä uudistaa ja päivittää koulujen vanhentunutta laitekantaa vastaamaan uuden opetussuunnitelman perusteita. Uudistus koskee kaikki kouluasteita. Lisäksi kouluissa jatketaan hyvin alkanutta digimentoritoimintaa

Koulupudokkuuden ennaltaehkäiseminen

Erityistä huomiota kiinnitetään mahdollisiin koulupudokkaisiin. Tavoite on, että kaikki oppilaat saavat perusopetuksen päättötodistuksen ja sijoittuvat toisen asteen opintoihin.

Ammattitaitoinen ja osaava henkilöstö

Opettajavirat täytetään aina muodollisesti kelpoisilla opettajilla, mikäli heitä on saatavilla. Viime vuosina varsinkin luokanopettajavirkoihin on ollut hakijoita. Opettajakunnan yhteiset VESO-koulutuspäivät (3 päivää) ovat rehtoreiden ja sivistysjohtajan päätettävissä ja pidetään lukuvuoden aikana.

Tasapainoinen talous

Vuonna 2020 oppilaskohtainen yksikköhinta pyritään pitämään mahdollisemman alhaisena. Haastetta yksikköhinnan muodostumiseen tuo kuitenkin yhä lisääntyvä oppilaiden erityisen tuen tarve, diagnosointi ja suositukset henkilökunnan lisätarpeesta.

Kouluyhteisön turvallisuus

Turvallisuussuunnitelmat päivitetään ja poistumisharjoituksia tehdään lukuvuosittain. Opiskeluhuollon painopiste on yhteisöllisyydessä.

Perusopetus yhteensä

Tunnusluvut: koulun vuosikate/oppilasmäärä. Tunnusluvuissa ei ole koulukuljetuksia.

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Perusopetus €/oppilas	8 673	9 087	9 281		
Vilppulankosken koulu	7 333	7 707	8 065		
Kolhon koulu	9 320	9 513	9 507		
Savosenmäen koulu	7 084	7 323	7 507		
Vilppulan yhteiskoulu	11 047	11 988	11 447		
Koskelan yläkoulu	9 898	10 330	10 891		
Pienryhmät	21 773	23 172	29 558		

Oppilaat TP2018 = 20.9.2017 ja 20.9.2018 keskiarvo. TA2020 = 20.9.2019 oppilaat

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	+483 624	+340 960	+310 060		
Menot	-9 070 695	-9 301 952	-9 314 737		
Netto	-8 587 070	-8 960 992	-9 004 677		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Tasapainoinen talous	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	€/oppilas Oppilaita/opetusryhmä	Oppilaskohtainen hinta on lähellä verrokkikuntien keskimääräistä oppilashintaa. Oppilaiden määrä/ryhmä on lähellä verrokkikuntien keskimääräistä suhdelukua	
Erityisen tuen opetuksen prosessien uudistaminen ja oppimisen tuen toimintamallien selkiyttäminen lisäämällä koulujen välistä yhteistyötä	Palvelut kohdennetaan sekä asiakkaiden tarpeiden että palvelutarve- toitusten mukaan	Yleisopetuksen ryhmään integroitujen tehostetun tuen oppilaiden määrän muutos suhteutettuna oppilasmäärään	Olemassa olevien resurssien säilyttäminen ja hyödyntäminen mahdollisimman tarkoituksen mukaisesti, yleisen ja tehostetun tuen selkeät käytänteet ja varhaisen tuen tarjoaminen ja ensisijaisuus	
Kaikki oppilaat saavat perusopetuksen päättötodistuksen ja sijoittuvat jatko-opintoihin	Vastuullisuus	Sijoittumistilasto	100 % peruskoulun 9-luokan päättävistä oppilasta saavat päättötodistuksen ja sijoittuvat toisen asteen opintoihin	
Lasten ja nuorten hyvinvointi	Kouluterveyskysely	Tulokset	Edistää koulu yhteisön hyvinvointia yhdessä oppilaiden kanssa kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopistealueiden mukaisesti	
Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta lukioon laajapohjaisena yhteistyönä	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen	Suunnitelma yhteistyössä kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen kanssa.	Kulttuuri- ja liikuntakasvatustalon kehittäminen ja aloittaminen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen kautta lukioon	

Lukiokoulutus

Toiminnan kuvaus

Mäntän lukion tärkein tehtävä on toimia yleislukiona, mutta lukiossa korostuu kuitenkin kuvataide ja liikunta (huippu-urheiluakatemia, HUA). Kevään 2019 yhteishaun tuloksen johdosta on lukion koulutustarjontaa monipuolistettava ja löydettävä uusia painotuksia lukion houkuttelevuuden lisäämiseksi. Mäntän lukion taidepainotteisuutta korostetaan kuvataiteen lisäksi muissa oppiaineissa. Paikallista näyttelytarjontaa voidaan käyttää hyväksi mm. äidinkielessä, uskonnossa, filosofiassa ja historiassa. Kuvataide on toiminut monissa oppiaineissa virikkeiden antajana, tätä toimintaa jatketaan. Lisäksi yhteistyötä Autere-opiston ja Merikanto-opiston kanssa tiivistetään.

"Huippu-urheiluakatemiassa" (HUA) opiskelee parikymmentä opiskelijaa sekä ammatillisista opiskelijoista että lukiolaisista. Akatemiaan osallistuvat nuoret tekevät valmentajien laatimia fysiikkaharjoituksia valvotusti paikallisissa liikuntatiloissa.

SASKY järjestää suurimmaksi osaksi alkavien kaksoistutkintolaisten lukio-opinnot itse. Lukiota ostetaan lähinnä Wanhojen tanssit-kurssin opetuksen ja ylioppilaskirjoitusten järjestelyt.

Lukiolaisilla on mahdollisuus suorittaa valtakunnalliset diplomit kuvataiteessa, liikunnassa, musiikissa ja teatteritaiteessa.

OPISKELIJAMÄÄRÄT LUKIO

Tilastointipäivä 20.9.2019

Ennuste

	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
Opiskelijat	106	126	124	114	93	103
Etäopiskelijat	0	2	0	2	2	2
Yhteensä	106	128	124	116	95	105

Lukiokoulutuksen pitkän aikavälin tavoitteet

- lukion vetovoimaisuuden säilyttäminen ja lisääminen
- lukion rooli Mänttä-Vilppulan kaupungin elinvoimaisuuden lisäämisessä ja ylläpitämisessä
- uuden lukiolain ja uuden opetussuunnitelman vaikutusten huomiointi lukion toiminnassa
- opetuksen tason säilyttämiseksi riittävät resurssit
- hyvän yhteishengen ylläpitäminen sekä opiskelijoiden että henkilökunnan keskuudessa, "Hyvän mielen koulu"
- hyvinvoinnin lisääminen

Painopistealueet 2019-2021

Lukion vetovoimaisuuden lisääminen ja oppilasmäärän kasvattaminen

Lukuvuonna 2019-2020 valmistellaan lukion järjestämisluvan uudistaminen. Mänttä-Vilppulan kaupunki koulutuksen järjestäjänä hakee lukiolle erityistä koulutustehtävää, jossa opetus painottuu kuvataiteeseen. Kehittämisen tavoitteena on lisätä Mäntän lukion vetovoimaisuutta.

Joustavat opintopolut, ohjauksen ja tuen lisääminen ja oppiainerajat ylittävät opinnot

Lukiolaki ja -asetus tulivat voimaan 1.8.2019. Jatkossakin lukio on lähtökohtaisesti kolmivuotinen eikä muutoksia tule oppiainejakoon. Uudistuksen myötä siirrytään kursseista opintopisteisiin. Lukiouudistuksen tavoitteena on lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa, vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä mahdollisuuksia kehittää kansainvälisyyttä tukevaa osaamista ja sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle. Tavoitteisiin pyritään joustavammilla

opintopoluilla, ohjauksen ja tuen lisäämisellä, oppiainerajat ylittävillä opinnoilla sekä työelämä- ja korkeakouluyhteistyöllä.

Opetussuunnitelmatyö

Lukion opetussuunnitelman perusteet uudistetaan 2019–2020 aikana ja niiden mukaan laaditut opetussuunnitelmat otetaan käyttöön asteittain opetuksessa syksyllä 2021 alkavasta koulutuksesta lähtien. Siihen asti noudatetaan nykyisiä opetussuunnitelmia. Uusi opetussuunnitelma astuu voimaan 1.8.2021.

Koulukohtainen opetussuunnitelmatyö aloitetaan tammikuussa 2020, kun opetushallitus julkaisee lukion uudet opetussuunnitelman perusteet.

Kouluyhteisön turvallisuus

Mäntän lukion ja Koskelan yläkoulun yhteinen Turvallisuusryhmä kokoontuu vähintään kerran kuukaudessa. Ryhmä toteuttaa riskianalyysin ja turvallisuusuhkien kartoituksen sekä niiden vaatimien toimenpiteiden suunnittelun. Opiskeluhuollon painopiste on yhteisöllisyys.

Lukiokoulutus yhteensä

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
€/opiskelija	9 941	8 818	10 826		

Oppilaat TP2018 = 20.9.2017 ja 20.9.2018 keskiarvo. TA2020 = 20.9.2019 oppilaat.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	+4 998	+20 000			
Menot	-1 158 101	-1 131 068	-1 342 436		
Netto	-1 153 103	-1 111 068	-1 342 436		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Tasapainoinen talous	Toiminnan ja talouden tiukka kytkös	€/opiskelija	Opiskelijakohtainen hinta on lähellä verrokkikuntien keskimääräistä opiskelijahintaa	
Opiskelijamäärän säilyttäminen ja vakauttaminen lisäämällä lukion vetovoimaa ja saavutettavuutta	Saavutettavuus Lähipalveluiden turvaaminen Monipuolinen koulutustarjonta Taidekaupungin tunnettuuden vahvistaminen ja veto-voimaisuuden lisääminen	Lukion aloittavien opiskelijoiden lukumäärä vähintään 40 % ikäluokasta sekä lisäksi aloittavista opiskelijoista tulee 10 % kaupungin ulkopuolelta	Lukion markkinoinnin vahvistaminen, saavuttavuuden parantaminen sekä opiskelija-asumisen parantaminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Lukiokoulutuksen tuoteistaminen (mallia HUA)	
Hyvät oppimistulokset ja riittävien jatko-opintovalmiuksien tarjoaminen	Osaamisen kehittäminen	Ylioppilaskirjoitusten tulokset vähintään vuosien 2014-2017 tasolla verrattaessa samankokoisiin luki-oihin Pirkanmaalla	Turvataan opetuksen ja opiskelijoiden ohjauksen taso ja varmistetaan riittävä resursointi sekä opetukseen että oppilaanohjaukseen	

Kaikki lukion opiskelijat saavat päättötodistuksen	Osaamisen kehittäminen	Valmistuneiden määrä	Laadukkaan opetuksen turvaaminen, huolehditaan perustoimintaedellytysten tasosta, varmistetaan laadukkaat perusprosessit ja monipuoliset kurssivalinnat	
Nuorten hyvinvointi	Osallisuus Kouluterveyskysely	Tulokset	Edistää kouluyhteisön hyvinvointia yhdessä opiskelijoiden kanssa kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopistealueiden mukaisesti	
Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta lukioon laajapohjaisena yhteistyönä	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen	Suunnitelma yhteistyössä kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen kanssa	Kulttuuri- ja liikuntakasvatuspolun kehittäminen ja aloittaminen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen kautta lukioon	

Kansalaisopisto- ja muut sivistyspalvelut

Autere-opisto

Toiminnan kuvaus

Autere-opisto tarjoaa vapaan sivistystyön opetusta Mänttä-Vilppulan alueella. Opisto mahdollistaa elinikäistä oppimista, tukee asukkaiden elämänhallintaa ja monipuolista harrastustoimintaa. Opetukseen voi osallistua kuka tahansa iästä ja koulutustaustasta riippumatta. Opetuksessa huomioidaan asukkaiden tarpeet joustavin opetusjärjestelyin. Sivistyspalveluiden osana vapaa sivistystyö rakentaa yhdessä muiden kouluasteiden kanssa elinikäisen oppimisen Mänttä-Vilppulaa. Yhteistyö erityisesti lukiokoulutuksen kanssa avaa uusia mahdollisuuksia kaupunkilaisten ja opiskelijoiden itsensä ja osaamisensa kehittämiseksi.

Toiminnallinen tavoite on tarjottujen tuntien määrä ja yksikköhinta asukasta kohden. Kurssiosallistujia on vuositason yhteensä n. 2 600 (brutto), joista opiskelijamäärä on n. 1 500 (netto). Ruoveden kunta ostaa vapaan sivistystyön palvelut Autere-opistolta. Ostopalvelusopimus on solmittu vuodeksi kerrallaan.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	+167 593	+192 300	+185 300		
Menot	-547 764	-487 815	-462 824		
Netto	-380 171	-295 515	-277 524		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Tasapainoinen talous	Toiminnan ja talouden tiukka kytkös	Osallistujamäärät kursseille/vuosi Yksikköhinta € / asukas	Opistopalveluiden aktiivinen käyttö ja kansalaisten harrastustoiminnan lisääminen. Tavoitetaso 2 500 29 € / asukas	

Monipuolisen opetustarjonnan toteuttaminen tehokkaasti.	Lähipalveluiden turvaaminen	Opetustuntien määrä	Tavoitetaso 5 900/lukuvuosi	
Hallintopalveluiden ja kurssien tuottaminen Ruoveden Opistolle.	Toiminnan ja talouden tiukka kytkös	Opetustuntien määrä	Tavoitetaso 2 000/lukuvuosi	

Musiikinopetus

Musiikkiopetuspalvelut ostetaan Virtain kaupungin omistamalta Merikanto-opistolta 80 000 eurolla.

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Musiikkiopetus, €/opetustunti	28	25	25		
Musiikkiopetus, €/oppilas	645	602	603		

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot					
Menot	-159 576	-120 426	-120 595		
Netto	-159 576	-120 426	-120 595		

Kasvatuksen- ja opetuksen yksilölliset palvelut

Toiminnan kuvaus

Erityisen tuen piirissä olevan oppilaan sijoittaminen yleisopetuksen opetusryhmään edellyttää opetusryhmän rakenteen ja toimintaedellytysten arviointia. Toimintaedellytyksillä tarkoitetaan esimerkiksi tilaratkaisuja, mahdollisuuksia oppilaiden joustavaan ryhmittelyyn esimerkiksi erityisopettajan, resurssi-/samanaikaisopettajan (opettaja, jolla ei ole omaa pysyvää opetusryhmää) tai rinnakkaisluokkien opettajien kanssa ja käytettävissä olevia koulunkäyntiavustajapalveluita.

On myös arvioitava erityisoppilaan apuvälineiden tarve sekä mahdollisuudet huolehtia niistä lähikoulussa. Toimintaedellytyksiä arvioitaessa ja toimintaa suunniteltaessa tulee huolehtia sitä, että kaikilla oppilailla on kasvua ja oppimista edistävä turvallinen opiskeluympäristö.

Erityisen tuen piirissä olevan oppilaan opintojen edistyminen edellyttää sitä, että oppilasta opettavat opettajat ovat tietoisia oppilaan vahvuuksista ja erityisen tuen tarpeista ja huomioivat ne opetuksessaan. Integraation onnistuminen edellyttää, että oppilasta opettavat opettajat saavat konsultaatiota ja tukea erityisen tuen järjestämisessä laaja-alaiselta erityisopettajalta, kasvatuksen ja opetuksen yksilöllisten palvelujen palvelukeskukselta ja oppilashuollon henkilöstöltä.

Tällä hetkellä kustannuspaikka sisältää kahden kuraattorin palkkauksen sivukuluineen. Kaupungin täytyy järjestää kuraattoripalveluja kaikille toisen asteen opiskelijoille, myös sijaintikunnassa sijaitsevan ammattikoulutuksen opiskelijoille. Kasvatuksen ja opetuksen yksilölliset palvelut muotoutuvat vuoden 2020-2021 aikana osana esi- ja perusopetuksen pedagogista suunnitelmaa.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	+5 953	+1 000	+1 000		
Menot	-160 574	-183 645	-106 289		
Netto	-154 620	-182 645	-105 289		

Sivistyspalvelut yhteensä:

Sivistystoimen henkilöstö vakinainen ja määräaikainen henkilötövuosina

Henkilötövuodet	TA2015	TA2016	TA2017	TA2018	TA2019	TA2020
Varhaiskasvatus	73,18	70,93	68,27	62,65	58,82	66,15
Sivistystoimen hallinto	2,90	2,90	2,90	2,60	2,77	3,20
Esiopetus	7,96	8,43	8,19	8,47	8,41	
Perusopetus	101,52	101,66	101,78	102,58	100,36	
Valmistava opetus	1,00	2,50	1,91	1,93	2,57	
Muut yhteiset (kuraattori 2013-2014)	0,27	1,10	1,27	1,27	1,27	
Tuki- ja ostopalvelut (kuraattorit 2015-2019)	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	
Muut sivistys- ja opetuspalvelut	11,29	12,29	12,29			0,27
Lukiokoulutus	12,11	12,25	11,42	11,62	11,55	11,07
Esi- ja perusopetuspalvelut 2020-						112,01
Kansalaisopisto ja muut sivistyspalvelut 2020-						1,50
Kasvatuksen ja opetuksen yksilölliset palvelut 2020-						2,00
Yhteensä	216,23	218,06	213,03	193,12	187,75	196,20

Valtuuston sitovuustaso	TP 2016	TP 2017	TP2018	TA2019	TA2020
Tulot	1 413 036	1 236 196	880 944	697 960	+840 360
Menot	-16 566 800	-16 203 203	-14 521 003	-14 886 881	-15 939 415
Netto	-15 153 764	-14 967 008	-13 640 059	-14 188 921	-15 099 055

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut

Kulttuuri – ja hyvinvointipalveluiden hallinto (lautakunta, hallinto, hanketoiminta)

Toiminnan kuvaus

Kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden uuden organisaatiomallin 2020 mukaiset tehtäväalueet ovat: lautakunta/hallinto, kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut, nuorisopalvelut, työllisyys- ja kasvupalvelut ja liikuntapalvelut. Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta vastaa tulosalueen hallintotyöskentelystä

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot			79 620		
Menot			-153 142		
Netto			-73 522		

Kulttuuripalvelut

Toiminnan kuvaus

Mänttä-Vilppulan kulttuuripalvelut tukee ja kehittää alueen kulttuuritoimintaa sekä tarjoaa kuntalaisille monipuolisia mahdollisuuksia kulttuuriharrastuksiin ja oman hyvinvoinnin edistämiseen. Mänttä-Vilppula tunnetaan taidekaupunkina, ja kulttuurin osuus kuntastrategiassa painottuu. Kulttuuri ja taide edistävät kaupungin tunnettavuuden lisäksi paikkakunnan elinvoimaisuutta ja matkailua.

Kulttuuria kehitetään yhdessä paikallisten taiteilijoiden ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Kaupunki tukee merkittäviä festivaaleja erillisten sopimusten kautta, kuten Mäntän kuvataideviikkoja, Mäntän Musiikkijuhlia, Kevyttä Klassista -tapahtumaa ja Mänttä Food Festival -tapahtumaa. Myös teatteri- ja kuorotoimintaa ja muita pienempiä tapahtumia avustetaan vuosittaisilla kulttuuriavustuksilla. Uutena tapahtumana kaupunki käynnistää 2020 keväällä kuorojen yhteisen Mänttä-Vilppulan Laulujuhlan.

Taidekaupunki on pääkuntakumppanina mukana Tampereen kulttuuripääkaupunki 2026 -haussa. Hankkeen valmistelu toteutetaan erillisellä hankkeella, jonka osarahoittajana on Serlachius-museot. Kulttuuripääkaupungin valinta tapahtuu kaksivaiheisesti kesällä 2020 ja jatkuu päässeiden hakijoiden osalta kesällä 2021.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot			32 000		
Menot	-229 820	-260 508	-270 470		
Netto	-229 820	-260 508	-238 470		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kulttuuritapahtumien kehittäminen ja tukeminen	Taidekaupungin tunnettuuden vahvistaminen ja vetomaisuuden lisääminen.	Tapahtumien määrä ja osallistujien määrä. Yksikköhinta / asukas.	20 tapahtumaa / vuosi / 25.000 osallistujaa. 24 € / asukas.	

Euroopan kulttuuripääkaupunki -ohjelmavalmistelu	Taidekaupungin tunnettuuden vahvistaminen ja vetomaisuuden lisääminen.	Kyllä / Ei	Taidekaupungin ohjelmasisältöjen koonti. Ohjaus- ja valmisteluryhmissä työskentely. Vuoden 2021 hakemuskokoukseen pääseminen.	
Kulttuuritilojen kehittäminen	Lähipalveluiden turvaaminen. Toiminnan ja talouden tiukka yhteys. Elinkeinot ja yrittäjyys.	Kyllä / Ei	Tilojen toiminnalliset suunnitelmat sivistys- ja teknisten palveluiden yhteistyöllä. Kulttuuritalon toteutussuunnitelma Yrke Kiinteistöjen kanssa.	
Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta lukioon laajapohjaisena yhteistyönä	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen.	Kyllä / Ei	Suunnitelma yhteistyössä sivistyspalveluiden kanssa. Kulttuuri- ja liikuntakasvatuspolku varhaiskasvatuksesta perusopetuksen kautta lukiokoulutukseen.	

Kirjastopalvelut

Toiminnan kuvaus

Kirjastolaki määrittelee kirjastoille laajan tehtäväkentän sivistyksen- ja kulttuurin peruspalveluina. Tehtävinä on mm. ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa aineistokokoelmaa, tarjota tietopalvelua, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen ja kansalaistoimintaan sekä lisätä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kirjallisuuden, musiikin, elokuvien ja taiteen välittäjänä sekä näyttelyiden ja tapahtumien järjestäjänä kirjasto toteuttaa taidekaupunkistrategiaa monin tavoin. Kirjastot ovat taidekaupungin käytetyimpiä, monipuolisia kulttuurikeskuksia.

Mänttä-Vilppulan kaupunginkirjaston toimipisteitä ovat Mäntän, Vilppulan, Kolhon ja Pohjaslahden kirjastot. Lisäksi vaihtuvia siirtokokoelmia on terveyskeskuksen vuodeosastolla sekä kolmessa palvelutalossa. Kirjastolla on myös muutama kotipalveluasiakas.

Kirjaston painopistealueita ovat kirjaston aktiivinen käyttö, tiedottamisen ja viestinnän tehostaminen, asiakkaiden aktivointi järjestämään kirjastossa näyttelyitä ja tilaisuuksia sekä kestävä kehityksen huomioiminen kaikessa toiminnassa.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	18 883	27 300	11 500		
Menot	-665 688	-676 596	-655 771		
Netto	-646 805	-649 296	-644 271		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kirjastopalveluiden aktiivinen käyttö	Lähipalveluiden turvaaminen.	Lainamäärät Yksikköhinta / asukas	145 000 kpl. 65 € / asukas.	
Kirjaston monipuolisista palveluista tiedottaminen; mm. omatoimipalvelut, verkkopalvelut, e-aineistot	Saavutettavuus ja sujuva asiointi. Asiakastytytyvyyden kohentaminen	Kyllä / Ei	Näkyminen sosiaalisen median kanavissa, paikallislehdessä ym. sekä asiakkaiden opastaminen.	
Asiakkaiden ja yhdistysten aktivointi järjestämään näyttelyitä ja tilaisuuksia kirjastoissa	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen Asukasdemokratian aktiivinen kehittäminen.	Kyllä / Ei	Asiakkaiden ym. järjestämät näyttelyt ja tilaisuudet.	
Kestävä kehitys	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys. Ekologinen kestävyys	Kyllä / Ei	Muovin kulutuksen vähentäminen, esim. aineiston muovituksessa ja kierrätyksen tehostaminen.	

Nuorisopalvelut

Toiminnan kuvaus

Toiminnassa keskitytään ohjattuun kerhotoimintaan sekä jokaiselle nuorelle tarjottavaan turvalliseen avoimeen ohjattuun toimintaan nuorisotiloissa. Mäntän, Vilppulan ja Kolhon nuorisotilojen kävijämäärät pidetään nykyisellä tasolla. Nuorisopalvelujen lähitavoitteena on saada Mäntän nuorisotila muutettua paremmin toiminnallisia vaatimuksia täyttäviin tiloihin ja Kolhon nuorisotilaan remontti yhteisten tilojen parantamiseksi. Vilppulan nuorisotalon soittotilojen käyttöastetta lisätään innostamalla nuoria aloittamaan bändiharrastus.

Erilaisia tapahtumia ja retkiä järjestetään yhteistyössä nuorten kanssa. Järjestelyissä noudatetaan matalaa kustannustasoa. Lisäksi yhdistyksille annetaan asiantuntija- ja järjestelyapua mm. äänentoistolaitteiden käytössä eri tapahtumissa.

Poikkihallinnollisena yhteistyömuotona nuoriso-ohjaajat jalkautuvat oppilaitoksiin. Missä tahansa koulutyön tehtävässä yhteistyötahoja tarvitaan, niin nuorisopalvelut on käytettävissä. Lisäksi yhteistyötä sosiaalitoimen perhetyön kanssa lisätään sekä suunnittelutapaamisia kaupungin eri palvelualueiden kanssa. Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen saatetaan loppuun kevään 2020 aikana.

Nuorisopalveluissa toimii kolme nuorisotyöntekijää.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	2 360	1 500			
Menot	-165 079	-160 375	-161 629		
Netto	-162 719	-158 875	-161 629		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Nuorten vaikutusmahdollisuuksien parantaminen	Osaamisen kehittämisen ja luovuuteen kannustaminen. Asukasdemokratian aktiivinen kehittäminen.	Osallistuminen hallintokuntien kokouksiin ja aloitteiden esittäminen.	Nuorisovaltuuston jäsenten aktiivinen osallistuminen lautakuntatyöhön. Nuorisovaikutusten huomiointi palveluiden toteuttamisessa.	
Nuorisopalveluiden toimintaan osallistuminen ja toiminnan kehittäminen nuorten toiveita huomioiden.	Lähipalveluiden turvaaminen. Asiakastyytyväisyyden kohentaminen	Osallistujamäärä ja tapahtumien määrä. Nuorten kehittämisideat.	Nuorisopalveluiden toimintaan osallistuneet 8000 käyntikertaa / vuosi. Tavoitetaso tapahtumille 30 / vuosi.	
Kaupungin palvelualueiden ja eri toimijoiden yhteistyö nuorisoa koskeissa asioissa.	Osaamisen kehittämisen ja luovuuteen kannustaminen	Kyllä / Ei	Eri palvelualueiden yhteiskokoukset 2 x vuodessa	
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma	Lähipalveluiden turvaaminen. Asuinympäristön viihtyisyyden ja elinympäristön turvallisuuden edistäminen.	Kyllä / Ei	Palvelualueita yhdistävän suunnitelman toteuttaminen 3/2020 mennessä.	

Työllisyys- ja kasvupalvelut

Toiminnan kuvaus

Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut siirtyvät vuoden 2020 alussa konsernipalveluista kulttuuri- ja hyvinvointipalveluihin ja on uudelta nimeltään työllisyys- ja kasvupalvelut. Vastuualueen ydintehtäviin kuuluvat työllisyyspalvelut (nuorten ja pitkäaikaistyöttömien palveluohjaus, kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen, AVI:n osarahoittamat nuorten työpaja, etsivä nuorisotyö ja TE-toimiston osarahoittama työllisyyspoliittinen hanke) ja maahanmuuttopalvelut erityisesti kotouttamispalvelujen ja työllistymisen näkökulmasta. Myös hyvinvointikoordinaattorin tehtävät (hyvinvointikertomuksen koostaminen) ja kaupungin kuriiripalvelujen järjestäminen kuuluvat työllisyys- ja kasvupalveluihin.

Työllisyys- ja kasvupalveluiden tehtävänä on hillitä rakennetyöttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvua järjestämällä asiakkaiden tarpeiden mukaisia työllisyyspalveluita. Mänttä-Vilppula järjestää myös Juupajoen työllisyyspalvelut.

Työllisyyden parantamiseksi kaupungissa etsitään aktiivisesti uusia ratkaisuja asiakkaiden saamiseksi palkkatyön piiriin. Samalla työmarkkinatuen kuntaosuutta saadaan pienennettyä. Kaupungin työllisyys- ja kasvupalvelut tuotetaan asiakkaille monialaisena verkostoyhteistyönä TE-palveluiden, Kelan ja muiden palveluntuottajien kanssa. Tavoitteena on tarjota asiakkaille yksilöllisesti räätälöityjä palvelupolkuja, jotka edistävät asiakkaan sijoittumista työelämään ja turvaavat tulevaisuudessa osaavan työvoiman saatavuutta. Työllisyyspalveluissa tehdään myös tiiviistä yhteistyötä työnantajien ja muiden asiakkaan työllistymistä edistävien toimijoiden kanssa. Kaikessa toiminnassa huomioidaan asiakkaan elämäntilanne ja valmiudet.

Maahanmuuttajien kotoutumisen tavoitteena on maahanmuuttajien osallistuminen suomalaisen yhteiskunnan toimintaan kuten muutkin maassa asuvat. Monialaista yhteistyötä tehdään laajasti viranomaisten, oppilaitosten ja muiden toimijoiden kanssa. Suomen kielen oppiminen on yksi tärkeä tekijä kotoutumisessa.

Kuriiripalvelujen tavoitteena on kuljettaa kaupunkimme sisäinen posti kustannustehokkaasti ja luotettavasti oman henkilöstön työnä.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	2 389 386	1 138 729	684 000		
Menot	-2 943 598	-1 913 354	-1 509 864		
Netto	-554 212	-774 625	-825 864		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kotoutumisajan jälkeisten työllisyyspalvelujen kehittäminen.	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen.	Asiakasmäärät	Lisätään työvoiman saatavuutta.	
Nuorisotyöttömyyden ennaltaehkäisy ja nuorten palveluiden kehittäminen.	Lähipalveluiden turvaaminen.	Aktivointiaste	Alle 30 vuotiaiden työttömien aktivointiaste > 50 %.	
Työmarkkinatuen kuntaosuuden ja työttömyysprosentin minimoiminen sekä palveluprosessin kehittäminen.	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Kuntaosuuden määrä ja työttömyysprosentti.	30 työtöntä kuntalaista / vuosi siirtyy koulutukseen tai palkkatyöhön.	
Kesätyöpaikan tarjoaminen 16-18-vuotiaille nuorille, joilla ei ole ollut aiemmin kesätyöpaikkaa.	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen.	Hakemukset	Tarjotut kesätyöjaksot (3 vkoa) kohderyhmälle 100 %.	
Työllistämisen kuntalisän tunnetuksi tekeminen yrityksissä.	Yrittäjyys ja työpaikka-kehityksen edistäminen	Sopimusten määrä yrityksiin	Kuntalisän tuotteistaminen ja ohjeistuksen uudistaminen Kuntalisän käytön määrä.	
Kuntalaisten hyvinvoinnin kuvaaminen suunnittelun, raportoinnin ja päätöksenteon tueksi.	Lähipalveluiden turvaaminen. Asuinympäristön viihtyisyyden ja elinympäristön turvallisuuden edistäminen.	Kyllä / Ei	Hyvinvointikertomus valmis.	

Liikunta- ja järjestöpalvelut

Toiminnan kuvaus

Liikuntapalveluiden tehtävänä on organisoida ja kehittää liikuntapaikkojen käyttöä sekä tuottaa niissä toimivia liikuntapalveluita sekä -tapahtumia. Tavoitteena on terveyttä edistävä, omaehtoinen liikunta sekä asukkaiden hyvinvoinnin lisääminen. Liikuntapalveluiden tuottamiseen tarvitaan suunnitelmallisten toimenpiteiden lisäksi aktiivista yhteistyötä alueen yksityisten toimijoiden, yhdistysten ja säätiöiden kanssa. Liikuntapalveluiden toteuttamisessa ja suunnittelussa on huomioitava erityisryhmien liikunnalliset tarpeet ja esteettömyyden toteutuminen.

Liikuntapalveluiden toteuttaminen keskiössä ovat suorituspaikat, joita ylläpidetään kaupungin infrapalveluiden kautta koko kaupungin alueella (Urheilukeskus, Parkkivuori, Mäntävuori, kylien toimintapaikat Kolhossa ja Pohjaslahdella, korttelikentät, ulkoilualueet ja -reitit). Liikuntapalvelut suunnittelee ja organisoii toiminnan eri kohteissa ja samalla kehittää koko kaupungin liikuntaa eri toimijoiden kanssa. Ulkoliikuntapaikkojen ja -reittien saavutettavuutta ja löydettävyyttä tuodaan esille entistä enemmän kaupungin sisäisellä yhteistyöllä ja aktiivisella viestinnällä.

Uimahallilla toimintaa kehitetään kampanjoilla ja kuntoneuvontaa antamalla. Uimataidon edistämiseksi tehdään yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa. Vauva- ja perheuintia kehitetään yhteistyössä palveluntarjoajien kanssa.

Jäähalli tarjoaa kaupunkilaisille tilat monipuolisia jääliikuntapalveluita varten. Jäähalli mahdollistaa lisäksi myös muiden tapahtumien järjestämisen (konsertit, kulttuuritapahtumat, messut). Tällä hetkellä Mäntän Jääareena Oy ostaa jäähallin liikunta-, kiinteistön ylläpito- ja siivouspalvelut kaupungilta.

Liikuntapalvelut toimii yhdistävänä tekijänä kolmannen sektorin ja eri hallinnon alojen kesken. Onnistunut liikuntapolitiikka lisää asukasviihtyvyyttä, kuntalaisten elämänlaatua ja yhdistysten toimintaedellytyksiä. Liikunta on myös nähtävä vahvana matkailutekijänä, sillä paikkakunnalle suuntautuu merkittävästi peli- ja kilpailumatkailua.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	289 495	291 780	301 008		
Menot	-1 695 984	-1 823 654	-1 395 464		
Netto	-1 406 489	-1 531 874	-1 094 456		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Liikuntatilojen ja -paikkojen käyttö	Lähipalveluiden turvaaminen. Asiakastyytyväisyyden kohentaminen.	Kulunvalvonnan seuranta käyntikerroittain (uimahalli, kuntosalit x 2, talviuintipaikat x2)	Pyritään 5 % kasvuun edellisestä vuodesta. Uimahallin käyntimäärät 45.000 / vuosi.	
Liikuntapalveluiden toiminnallisuuden kehittäminen ja liikuntaneuvonnan edistäminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys. Saavutettavuus ja sujuva asiointi	Kyllä / Ei	Uuden ja muuttuvan organisaation mukaiset rajapinnat toimiviksi ja liiketoiminnallisten selvitysten loppuunsaattaminen.	

Tilojen varausjärjestelmän kehittäminen	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen Saavutettavuus ja sujuva asiointi	Kyllä / Ei	Verkkopohjainen varaus / hakujärjestelmä käytössä.	
Liikuntapalveluiden näkyvyyden edistäminen	Taidekaupungin tunnettuuden vahvistaminen ja vetomaisuuden lisääminen. Lähipalveluiden turvaaminen.	Kyllä / Ei	Liikuntapaikkojen esiintuominen ajantasaisessa verkkolehdessä ja sosiaalisessa mediassa.	

KULTTUURI- JA HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen henkilöstö henkilötyövuosina

Henkilötyövuodet	TA2016	TA2017	TA2018	TA2019	TA2020
Kultt. ja hyvinvointipalvel. hallinto (lautakunta +hallinto+hankehlö)					2
Kulttuuripalvelut	0,97	0,97	0,97	1,20	1,1
Kulttuuripääkaupunki				0,5	1
Kirjasto	9,23	9,23	9,23	9,23	9,1
Nuorisopalvelut	4	3	3	3	3
Työllistäminen (palveluhenkilöt 9,85 + tukipalvelut 5,1)					14,95
Liikuntapalvelut					1
Yhteensä	16,29	15,29	15,29	15,03	32,15

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot		250 409	222 414	221 100	1 108 128		
Menot		-1 585 948	-1 673 610	-1 585 294	-4 146 340		
Netto		-1 335 539	-1 451 196	-1 364 194	-3 038 212		

Tekniset palvelut

Tekniselle lautakunnalle kuuluvat vastuualueet: *Teknisten palveluiden hallinto, Kaupunkisuunnittelu- ja joukkoliikennepalvelut, Tilapalvelut, Infra- ja liikuntapaikkapalvelut sekä Ympäristö- ja pelastuspalvelut.* Vastuualueet yhdessä muodostavat *Tekniset palvelut*.

Tekniset palvelut luo ja ylläpitää viihtyisää, toimivaa ja turvallista ympäristöä tuottamalla maankäytön, rakennusten, katujen ja yleisten alueiden palveluja asukkaille, matkailijoille, yrityksille, yhteisöille ja kaupungin muille hallintokunnille.

Jäljessä on esitetty kunkin vastuualueen arvioidut ulkoiset tulot ja menot ilman poistoja. Taulukoissa on esitetty myös tulojen ja menojen vertailuluvut eri vuosilta. Luvut eivät ole jokaisen vastuualueen kohdalta vertailukelpoisia organisaatiouudistuksesta johtuvien vastuualuemuutoksien vuoksi.

Teknisen palvelukeskuksen hallinto

Teknisten palveluiden hallinto jakautuu teknisen lautakunnan ja teknisen toimiston kustannuspaikkoihin. Teknisen toimiston kuluihin sisältyy pääosa teknisen johtajan ja teknisten palveluiden toimistopalveluiden henkilöstökustannuksista sekä koko teknisiä palveluita koskevien palveluiden ja toimintojen aiheuttamat kulut.

Teknisten palveluiden hallinto yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tulot	0	0	0		
Menot	-291 061	-302 936	-319 002		
Netto	-291 061	-302 936	-319 002		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Palveluprosessien kehittäminen organisaatiouudistusta vastaaviksi, jotta rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys. Asiakastytyvyyden kohentaminen	kyllä/ei	Palveluprosessit vastaavat organisaation toimintaprosessia vuoden 2020 loppuun mennessä	
Teknisten palveluiden toimintoja ja toimintaympäristöä kehitetään kokonaisvaltaisesti, sisäiset palvelut digitalisoidaan vaiheittain lähtien liikkeelle mm. sähköisten kalentereiden ja arkistointijärjestelmien käyttöönotosta.	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Teknisten palveluiden arkistointisuunnitelma on valmis vuoden 2020 aikana	

Kaupunkisuunnittelu- ja joukkoliikennepalvelut

Maankäyttö- ja rakennuslain 20 §:n mukaan kunnan on huolehdittava alueiden käytön suunnittelusta, rakentamisen ohjauksesta ja valvonnasta alueellaan sekä maapolitiikan harjoittamisesta. Kunnalla on oltava lain mukaan käytettävissä tehtäviin riittävät voimavarat ja asiantuntemus.

Kaupunkisuunnittelun ja joukkoliikennepalvelujen vastuualueeseen kuuluu yleissuunnittelu, kiinteistö- ja mittauspalvelut, kaavoituspalvelut, rakennusvalvonta, paikkatietopalvelut sekä joukkoliikennepalvelut. Kaupunkisuunnittelu vastaa eri tulosalueidensa toiminnasta, maankäytön strategisesta suunnittelusta, maapolitiikasta sekä maakunnalliseen/seudulliseen kaavoitukseen osallistumisesta.

Yleissuunnittelu

Yleissuunnittelu vastaa yleiskaavoituksesta ja kaupunkiympäristöön liittyvien yleis- ja toteutussuunnitelmien laadinnasta, kaupunkikuvasta sekä kaupunkiympäristöön kohdistuvien eri sektoreiden suunnitelmien koordinoinnista.

Kiinteistö- ja mittauspalvelut

Kiinteistö- ja mittauspalveluiden tärkeimmät tehtäväkokonaisuudet ovat kaupungin maa- ja vesialueiden hallinnointi, pohjakartan tuottaminen ja ylläpito, paikkatietojärjestelmän ylläpitäminen sekä kiinteistönmuodostus. Kaupunki toimii kiinteistörekisterinpitäjänä Mäntän asemakaava-alueella ja tuottaa sekä ylläpitää tällä alueella aineistoa valtakunnalliseen kiinteistötietojärjestelmään. Yksikkö huolehtii Mäntän Kaukolämpö- ja Vesihuolto Oy:n johtotietojen ylläpitämisestä ja tuottamisesta. Kaupungin osoitejärjestelmää ylläpitäminen kuuluu yksikön tehtäviin.

Maa- ja vesialueisiin sisältyvät maa- ja vesialueiden vuokratulot sekä maa-alueiden myyntivoitot. Kaupunki omistaa maata noin 1 405 hehtaaria. Kaupungin maaomaisuuteen kuuluu määrääloja n. 101 ha. Maaomaisuusluetteloita ylläpidetään ja päivitetään vastuualueella.

Tonttien ja maa-alueiden luovutus sekä maa- ja vesialueiden hankinta valmistellaan ja hoidetaan vastuualueen toimesta. Henkilöstön siirroista ja organisaatiomuutoksista johtuen tonttien markkinoinnin organisointi tulee tarkastella uudelleen.

Kaavoituspalvelut

Asemakaavoituksen avulla huolehditaan kaupungin kehityksestä muun muassa elinkeinojen, asumisen, matkailun, elinvoiman ja virkistystoiminnan näkökulmasta. Vuonna 2020 asemakaavoituksella pureudutaan muun muassa keskustojen liikenteellisten ratkaisujen sekä kaupan kehittämiseen sekä päivitetään vanhentuneita asumisen kaavoja Mäntässä ja Kolhossa.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa rakennushankkeeseen ryhtyvän ja hänen asiantuntijoidensa suorittamaa rakennustyötä ja myöntää hankkeille vaadittavat luvat. Rakennusvalvonta edistää hyvän ympäristön ja kaupunkikuvan muodostumista valvomalla maankäyttö- ja rakennuslain sekä kaavojen toteutumista. Vuonna 2020 työستetään rakennusrekisterien tarkistamisprojektia. Tarkoituksena on tarkistaa kunnan kiinteistöihin ja rakennuksiin liittyvien tietojen paikkansa pitävyys ja rekistereiden ajantasaisuus. Tietojen tarkistamisen myötä myös verottajan tiedot kunnan rakennuksista päivittyvät ajan tasalle.

Joukkoliikennepalvelut

Joukkoliikennepalvelut on uusi kustannuspaikka teknisten palveluiden alaisuudessa. Se käsittää asiointi- ja palveluliikenteen, ostetut linja-autovuorot, sekä joukkoliikenteen. Kaupunkistrategian mukaisesti saavutettavuuden vahvistaminen on yksi painopistealue, joten liikenneyhteyksien kehittäminen ja parantaminen on kaupungin vetovoimaisuudelle tärkeä tekijä tulevaisuudessa.

Kaupunkisuunnittelu ja joukkoliikennepalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tulot	+374 568	302 600	286 750		
Menot	-954 160	-1 077 135	-1 168 636		
Netto	-113 162	-774 535	-881 885		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Vahvistetaan elinvoimaisuutta ja vetovoimaa mm. keskustaympäristöjen kehittämisellä	Taidekaupungin saavutettavuuden, elinvoimaisuuden ja vetovoiman vahvistaminen	kyllä/ei	Mäntän ja Vilppulan keskustojen toteuttamissuunnitelmat, asemakaavamuutoksien tekeminen sekä saavutettavuuden parantaminen tarkentamalla liikenteen kehittämissuunnitelma	
Toimitustuotanto sopeutetaan asiakkaan tarpeita ja aikatauluja palvelevaksi.	Asiakastyytyväisyyden kohentaminen. Toiminnan ja talouden tiukka yhteys.	kyllä/ei	Kiinteistöjaotuksen cheyttäminen	
Lupa- ja asiointipalveluiden saavutettavuuden sekä prosessien tehostaminen digitalisoimalla palveluita ja prosesseja aktiivisesti	Asiakastyytyväisyyden kohentaminen sekä toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Rakennusrekisterin tietojen ajan tasalle saattamista toteutetaan projektisuunnitelman mukaisesti	

Tilapalvelut

Tilapalveluiden vastuualueen tehtäviin kuuluvat rakennuttaminen sekä kaupungin palvelukiinteistöjen ylläpitäminen sekä niihin kuuluvien kiinteistönhoito-, siivous- ja ateriapalvelut järjestäminen.

Kiinteistöjen ylläpito

Tilapalvelut hallinnoi kaupungin rakennuksia ja tarjoaa tiloja eri palvelualueille, joita laskutetaan kiinteistöjen ylläpidosta sisäisellä vuokralla. Sisäinen vuokra sisältää käyttö- ja ylläpitokulut sekä osan pääomakuluista. Kiinteistöjen ylläpitoon kuuluu kiinteistönhallinta, kiinteistönhoito sekä kunnossapito. Kiinteistönhuoltopalvelut huolehtivat päivittäisen kiinteistöjen toimivuuden, tekevät ennakkohuollot sekä huolehtivat piha- ja viheralueista. Pihatyöt toteutetaan osittain infrapalvelut-vastuualueen resursseilla. Kunnossapidon tavoitteena on huolehtia että kiinteistö on käyttökunnossa ja kunnossapitotarpeet on huomioitu käyttäjien asettamat vaatimukset huomioiden. Kiinteistöjen ylläpidon tulevaisuuden haasteena on kiinteistöjen käytettävyyden säilyttäminen sekä käyttäjien

asettamien vaatimukset mukaisesti tehokkaiden tilaratkaisujen löytäminen ja ylimääräisistä kiinteistöistä luopuminen.

Siivous- ja ruokapalvelut

Siivouspalvelujen puolella rakennusten siivouksella ja ylläpidolla luodaan viihtyisät ja turvalliset puitteet kaupungin palvelutuotannon toimintaan.

Ruokapalvelut valmistaa ateriat lasten, oppilaiden ja erityisryhmien tarpeisiin, henkilöstöruokailuun sekä erilaisiin koulutuksiin, tapahtumiin ja kokouksiin. Valmistuskeittioita on kahdeksan ja yksi jakelupiste (Kolhon päiväkotia).

Siivous- ja ruokapalvelut keskittyy vuoden 2020 aikana työntekijöiden jaksamiseen työtehtävissä ja kohteissa. Myös yhteistyötä sivistyspalveluiden kanssa jatketaan ja kehitetään. Palvelurakenteen tarkistaminen ja käytettävissä olevat resurssit tulee ottaa huomioon suunnittelukaudella 2020. Eläköitymiset vaikuttavat organisaation kehittymiseen. 01.10.2019 alkaen siivous- ja ruokapalvelut on tuottanut myös Pihlajakodin kyseiset palvelut. Pihlajakoti oli aiemmin Mäntänvuoren terveyden alainen yksikkö.

Tilapalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tulot	+7 832 022	+6 559 213	+6 577 936		
Menot	-6 472 324	-5 146 223	-5 351 261		
Netto	+1 359 698	+1 412 980	+1 226 675		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kaupungin omien kiinteistöjen hoito, ylläpito ja kehittäminen on aktiivista, suunnitelmallista ja jatkuvaa.	Asuin ympäristön viihtyisyyden ja elinympäristön turvallisuuden edistäminen. Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Toimintojen uudelleen järjestäminen. Kiinteistöselvityksen tarkentaminen mm. kuntokartoituksia ja käyttöasteselvityksiä apuna käyttäen, jotta saadaan tavoiteluettelo ylläpidettävistä ja luovuttavista kiinteistöistä	
Rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Sisäisen vuokran järjestelmää tarkastellaan, päivitetään ja otetaan kokonaisuudessaan käyttöön talousarvion 2021 laadintaprosessissa	

Toimintojen sopeuttaminen yhteiskunnalliset muutokset, väestökehitys- ja verotuloennusteet sekä ihmisten muuttuvat palvelutarpeet ja kulloinkin käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys ja osaamisen kehittäminen	kyllä/ei	Uuden organisaation tuomat muutokset on tuotu henkilöstösuunnitelmaan	
Huolehditaan suunnitelmallisesti, että ihmiset ovat osaamistaan vastaavissa työtehtävissä ja resurssit ovat oikein mitoitettuja suhteessa toimintoihin asiakkaiden tarpeet huomioonottaen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys, osaamisen kehittäminen ja lähipalveluiden turvaaminen	kyllä/ei	Vuoden 2020 aikana selkeytetään palveluiden tasoa ja henkilöstön muutokset ja eläköitymisten tuomat muutokset on saatu valmiiksi kevään aikana	

Infra- ja liikuntapaikkapalvelut

Infrapalvelut-vastuualueeseen kuuluu infran rakennuttaminen ja ylläpito: kadut, puistot, yleiset alueet, torit, matonpesupaikat, satamat, metsät, yksityistiet ja uutena toimintana liikuntapaikat.

Kadut

Kustannuspaikka vastaa liikenne- ja yleisten alueiden ylläpidosta. Mäntän alueella 1/3 teiden talvikunnossapidosta hoidetaan omalla kalustolla ja loput yksityisten urakoitsijoiden toimesta. Vilppulassa ja Kolhossa talvikunnossapito ostetaan kokonaisuudessaan ulkopuolisilta urakoitsijoilta. Kesäkunnossapito hoidetaan Mäntän alueella pääasiassa omalla kalustolla, Vilppulassa omalla kalustolla ja ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta ja Kolhossa pääosin ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta etäisyydestä johtuen.

Puistot ja yleiset alueet (sis. torit, pihat ja leikkipaikat, venesatamat, matonpesupaikat)

Kustannuspaikka vastaa mainittujen alueiden ylläpidosta: yleisestä siisteydestä, viihtyisyydestä ja turvallisuudesta. Kaupunkikuvan siisteyteen ja parantamiseen kiinnitetään edelleen erityistä huomiota. Resurssien vähäisyydestä johtuen painopistealueet ovat taajamien keskustat. Muilla alueilla tulee vääjäämättä hoitotason laskua. Toistaiseksi vastuualueeseen kuuluu myös osittain kiinteistöjen käsin tehtävät piha-alueiden talvi- ja kesäkunnossapitotyöt.

Leikkipaikkasuunnitelmaa toteutetaan tehdyn selvityksen mukaisesti (tekninen lautakunta 16.11.2010 §123). Kuluttajaturvallisuuslain (920/2011, §7) määräämät toimenpiteet toteutetaan julkisilla leikkikentillä ja koulujen ja päiväkotien leikkipaikoilla.

Metsät ja yksityistiet

Vilppulan alueen metsäsuunnitelma on valmistunut vuonna 2011 ja Mäntän alueen vuonna 2018. Suunnitelmat sisältävät yhteensä 630 hehtaaria metsämaata, mihin sisältyy myös puistometsiä. Vuoden 2019 hakkuutulo on 60.000 euroa, mikä vastaa noin 1 800 m³:n hakkuuta. Kaupungin hankintahakkuut ja hoitotyöt tehdään ostopalveluina. Alueiden kunnossapito sisältää 6,2 hehtaarin

aukkojen istuttamisen sekä hankintahakkuiden kustannukset. Lisäksi on tarkoitus ostopalveluna suorittaa kesällä taajama-alueiden tienvarsien ja puistoalueiden raivausta viihtyisyyden parantamiseksi.

Kaupungin alueella on 159 tiekuntaa, joista kunnossapitoavustusta saa 89 tiekuntaa. Perusparantamisavustusta maksetaan sellaisille tiekunnille, jotka saavat ELY-keskuksen avustusta tai Kemera-avustusta, kun tiellä on kolme vakinaista asuntoa tai tiellä on huomattava liikenteellinen merkitys. Lisäksi menoissa on kaupungin omistamien maa-alueiden tieyksikkömaksut yksityistiekunnille. Teknisen lautakunnan tiejaosto hoitaa yksityistielain mukaiset tehtävät vuonna 2019, jotka on pantu vireille viimeistään vuoden 2018 aikana. Uuden yksityistielain mukaan tiejaoston toimivalta kaikilta osin lakkaa vuoden 2020 alussa.

Liikuntapaikat

Infrapalveluiden uutena kustannuspaikkana on liikuntapaikat. Kustannuspaikka vastaa siitä, että kaupungin eri liikuntapaikat ovat asiakkaiden käytettävissä turvallisesti ja asianmukaisesti. Kustannuspaikka myy lisäksi Mäntän Jääareena Oy:lle eri palveluja sekä hoitaa uimahallin uinninvalvontatehtävät. Liikunnan kehittämishankkeet ja hyvinvointityö on siirretty pääasiassa kulttuuri- ja hyvinvointipalveluille.

Infrapalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tulot	+ 99 000	+ 99 000		
Menot	-1 485 444	-1 625 622		
Netto	-1 386 444	-1 526 622		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Toimintoja sopeuttaminen ja tehokkuuden lisääminen kaupunkistrategian mukaisesti	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Infrapalvelut – vastuualueen sisäisen yhteistyön tiivistäminen valmis 12/2020 mennessä	
Toimintoja sopeutetaan yhteiskunnalliset muutokset, väestökehitys- ja verotuloennusteet sekä ihmisten muuttuvat palvelutarpeet ja kulloinkin käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Tehdään selvitys kaupungin metsien hoitotavasta vuonna 2021 alkaen eläköitymisen johdosta 12/2020 mennessä	

Ympäristö- ja pelastuspalvelut

Ympäristöterveydenhuolto ja ympäristösuojelu (Keurusselän ympäristölautakunta ja ympäristönsuojelujaos)

Keuruun, Jämsän, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kaupunkien sekä Kuhmoisten ja Ruoveden kuntien yhteisen Keurusselän ympäristölautakunnan sekä Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kaupunkien

yhteisen Keurusselän ympäristönsuojelujaoston isäntäkuntana toimii Keuruun kaupunki. Ympäristölautakunnan tehtävänä on elinympäristöön vaikuttavin toimenpitein edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia. Lautakunta huolehtii kansanterveyslain (66/1972) 1 §:ssä ja terveyshuoltolain (1326/2010) 21 §:ssä mainittujen lakien mukaisista ympäristöterveydenhuollolle määrätyistä tehtävistä Keuruun, Jämsän, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kaupunkien sekä Kuhmoisten ja Ruoveden kuntien osalta ja käyttää niissä lautakunnalle annettua päätösvaltaa.

Keurusselän ympäristönsuojelujaoston tehtävänä on edistää ympäristön säilymistä ekologisesti kestävässä, arvoiltaan monimuotoisena, viihtyisänä ja virikkeellisenä. Ympäristönsuojelujaosto huolehtii kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännössä säädettyistä tehtävistä toimialueensa Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kaupunkien osalta ja käyttää niissä jaostolle annettua päätösvaltaa. Ympäristönsuojeluviranomainen on myös lainsäädännön mukainen kunnan maan- aineslupa- ja valvontaviranomainen.

Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto laskuttaa yhteistyökunnilta yhteistoimintasopimuksen mukaisesti kuntien maksuosuuden asukaslukujen mukaisessa suhteessa lukuun ottamatta eläinlääkintää, jossa 25 % maksuosuudesta määräytyy kunnassa olevien maidontuotantotilojen lukumäärän perusteella. Vuoden 2020 maksuosuutta ei ole vielä vahvistettu.

Pelastuspalvelut (Pirkanmaan pelastuslaitos)

Pelastuspalveluista (palo- ja pelastustoimi) huolehtii Pirkanmaan pelastuslaitos. Kuntien maksuosuudet perustuvat asukaslukupohjaiseen kustannusjakoon pelastuslaitoksen budjetin mukaisesti. Vuoden 2020 maksuosuutta ei ole vielä vahvistettu.

Ympäristö- ja pelastuspalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tulot	0	0	0		
Menot	-922 760	-1 090 586	-1 107 560		
Netto	-922 760	-1 090 586	-1 107 560		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Palvelut kohdennetaan sekä asiakkaiden tarpeiden, että palvelutarvemitoitusten avulla, maakuntaudistuksen aiheuttamiin muutoksiin varautuminen	Lähipalveluiden turvaaminen, toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Selvitys ympäristönsuojelun järjestämistavasta on tehty 2020	

Tekniset palvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP 2016	TP 2017	TP2018	TA2019	TA2020
Tulot	+8 069 927	+8 539 802	+8 547 7000	+7 181 993	+6 963 686
Menot	-11 560 863	-11 020 458	-11 227 503	-10 212 160	-9 572 080
Netto	-3 490 936	-2 480 656	-2 679 803	-3 030 167	-2 608 394

Sosiaali- ja terveystalvelut

Kaupunki on järjestänyt sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ulkoistettuna ostopalveluna 1.1.2013 lukien. Voimassa oleva palvelusopimus on tehty ajalle 1.8.2016-31.7.2031. Palveluiden vastuullisena tuottajana toimii Pihlajalinna-konserniin kuuluva Mäntänuoren Terveys Oy, joka on kaupungin ja Pihlajalinna Oy:n perustama yhtiö. Vuoden 2015 alusta on käynnistynyt Juupajoen kunnan kanssa muodostettu sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alue, jonka vastuukuntana toimii Mänttä-Vilppulan kaupunki.

Palveluiden tilaus

Kaupungin organisaatiossa toimii peruspalvelulautakunta, joka on kuntalain 77§:n mukainen Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen yhteinen lautakunta. Lautakunnassa on 7 jäsentä; Mänttä-Vilppulasta 4 ja Juupajoelta 3. Lautakunnan yksilöjaoston kolmesta jäsenestä 2 on Mänttä-Vilppulasta ja 1 Juupajoelta.

Peruspalvelulautakunnan vastuulla on palvelusopimuksen toteutumisen valvonta. Lisäksi sopimukseen sisältyy tilaajan ja tuottajan edustajista koostuva yhteinen ohjausryhmä. Palvelujen laillisuusvalvonnasta vastaavat palvelujohtaja (sosiaalihuollon valvonta) ja hallintoylilääkäri (terveystalvelujen valvonta).

Vastuualue palvelutilaus sisältää palvelutilauksen lisäksi peruspalvelulautakunnan, sote-hallinnon, Mänttä-Vilppulan vanhusneuvoston, Mänttä-Vilppulan eläkemenoperusteiset maksut ja kaupungin omista ja purettujen kuntayhtymien työsuhteista sekä terveystalvelujen tulot, jotka kertyvät kaupungille.

Vuoden 2020 talousarviossa on vastuualueella palvelutilaus huomioitu seuraavat seikat:

henkilöstöstä vastuualue sisältää palvelujohtajan, hallintoylilääkärin, toimistosihteerin ja kouluttajalääkärin sekä koulutuksessa olevien lääkäreiden palkat.

Ict- palveluihin on sisällytetty Pirkanmaalla yhdessä kehitettävistä asioista lakisääteiset muutokset eli Kanta-liittymien ja kuvantamisen Kvarkki-liittyminen, Rai:n maakunnallisen käyttöänoton viimeistely ja Omaolon laajentaminen.

Terveystalvelujen tuloihin sisällytetään uudet maksut koskien hoitaja vastaanottoja ja ryhmävastaanottoja.

Palveluiden tilaus, Mänttä-Vilppula

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot			1 133 059	1 316 235	1 087 570		
Menot			-42 733 741	-42 832 757	-44 015 726		
Netto			-41 600 275	-41 516 522	-42 928 156		

Palveluiden tilaus, Juupajoki

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	227 708		153 400		
Menot	-6 882 813		-6 873 170		
Netto	-6 720 863		-6 719 770		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kaupungissa on saatavilla laadukkaita sosiaali- ja terveyspalvelut	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Palvelusopimuksen mukainen palvelutuotanto jatkuu; asiakas saa palvelun tarpeensa mukaisella tavalla	
Aktiivinen vaikuttaminen soteuudistus valmistelussa	Vaikutetaan ja ollaan aktiivisesti mukana julkisissa rakenneuudistushankkeissa ja muissa kehittämishankkeissa	Kyllä/Ei	Osallistutaan ja tuodaan aktiivisesti esille alueemme toimintamallia	
Ajantasalla olevat palvelut	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Palveluja kehitetään yhteistyössä palveluntuottajan, kaupungin ja kolmannen sektorin kanssa ottaen huomioon paikalliset olosuhteet ja tarpeet; mm. VESOTE- JA KEHYS-hankkeet	
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lisätään monipuolisesti	Kyllä/Ei	Asiakasraadien hyödyntäminen palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä; tiedotus- ja keskustelutilaisuudet kuntalaisille	

Sosiaalipalvelut

Vastuualue sosiaalipalvelut sisältää lastensuojelun, sosiaalityön, sosiaalipäivystyksen, asumisen ostopalvelujen tulot, sosiaalihuoltolain mukaiset tukipalvelut perheille ja toimeentulotuen.

Henkilöstöstä vastuualue sisältää johtavan sosiaalityöntekijän, 4 sosiaalityöntekijää (3 sosiaalityöntekijää lapsiperheiden sosiaalityössä, 1 sosiaalityöntekijä aikuissosiaalityössä), sosiaaliohjaajan lapsiperheiden sosiaalityössä ja etuuskäsittelijän. Etuuskäsittelijän eläköityessä esitetään palkattavaksi sosiaaliohjaajaa/sosionomia aikuissosiaalityöhön.

Lastensuojelun osalta on varauduttu lakimuutoksen, jonka mukaan jälkihuolto kestää 25-vuotiaaksi saakka (vuonna 2019 jälkihuolto kestää 21-vuoteen saakka). Lastensuojelun sijoituksissa on varauduttu 20 sijoitukseen, joista 13 toteutuu sijaisperheissä, 1 ammatillisessa perhekodissa ja 6 lastensuojelulaitoksissa.

Sosiaalipalvelut, Mänttä-Vilppula

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	252 852	169 095	193 700		
Menot	-1 928 617	-1 599 454	-2 117 315		
Netto	-1 675 765	-1 430 359	-1 923 615		

Sosiaalipalvelut, Juupajoki

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot	24 837		31960		
Menot	-247 089		-127374		
Netto	-203 252		-95414		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Väestön palveluohjaus sosiaali- ja terveyspalveluissa toimii (hyvinvointikertomus 5)	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Palveluohjaus toimii myös lapsiperheille ja nuorille	
Ajantasalla olevat palvelut	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Systeemisen lastensuojelun mallin käyttöönotto lastensuojelussa	
Yhteistyön tiivistäminen lapsiperheiden ja nuorten palvelujen toteuttamisessa	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Yhteisten toimintatapojen sopiminen esim. koulupoissaolojen ja päihteiden käytön vähentämiseksi	

Vanhus- ja vammaispalvelut

Vastuualue sisältää vammaisten ja vanhusten omaishoidon tuen, vammaisten taloudelliset tukitoimet, vaikeavammaisten palvelut (taloudelliset tukitoimet, asunnon muutostyöt, palveluasumisen, henkilökohtaisen avun ja kuljetuspalvelut), kehitysvammaisten asumispalvelut, kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnan, kehitysvammaisten ja ikäihmisten perhehoidon, kotihoidon tulot ja vuokramenot, Tukipalvelujen tulot ja sotainvalidien ja –veteraanien palveluja, sarapihan ja Punatulkun päiväkeskusten tulot sekä vanhusten palveluasumisen tulot.

Autetun asumisen yksikkö Pihlajakoti siirtyi kaupungin vastuulle 1.10.2019 alkaen ja on budjetoitu vanhus- ja vammaispalvelujen vastuualueelle.

Talousarvioesitys sisältää säännöllisen kotihoidon maksujen tarkistuksen.

Vanhus- ja vammaispalvelut, Mänttä-Vilppula

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot		3 922 200	4 325 040		
Menot		-2 975 319	-3 950 549		
Netto		946 881	284 491		

Vanhus- ja vammaispalvelut, Juupajoki

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Tulot			623 180		
Menot			-260 390		
Netto			362 790		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
		Kyllä/Ei		
Ajantasalla olevat palvelut	Rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	Kyllä/Ei	Maksukortin käyttöönotto vpl- ja shl-kuljetuspalveluissa; kuljetuspalvelujen järjestäjätahon valitseminen/kipailuttaminen	
Pirkanmaan maakuntayhteistyön hyödyntäminen	Rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	Kyllä/Ei	Henkilökohtaisen avun, perhehoidon ja omaishoidon tuen keskuksen valmisteluun osallistuminen ja hyödyntäminen	

Sosiaali- ja terveystalvetut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020
Tulot	8 530 430	6 379 534	6 897 579	5 407 530	5 516 310
Menot	-48 206 647	-47 844 577	-50 951 773	-47 407 530	-50 083 590
Netto	-40 802 117	-42 316 737	-44 054 194	-42 519 746	-44 567 280

Sosiaali- ja terveystalvetut yhteensä Juupajoki

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020
Tulot					808 540
Menot					-7 260 934
Netto					--6 452 394

INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIHANKE	Invest.	Bud. ed.	TA2020	TS2021	TS2022	Tulevat
	yhtensä [1000€]	vuosina [1000€]	[1000€]	[1000€]	[1000€]	vuodet
INFRAPALVELUT						
Kadut						
Poukantien peruskorjaus	10		10			
Mustalahdenkadun rakentaminen	630	0		630		
Teeripolun perusparannus	215	15		200		
Riihitie, Kolho	330		330			
Kolhon muuntamon maisemointi	50		50			
Kolhon muuntamon maisemointi, avustus	0					
Länsitie Sarakatu	720	0		20	350	350
Tehtaankadun silta	530	0		30	500	
Seppälän puistotie	1 000	0		500	500	
Vilppulan keskusta	1 150	0	50	100	1 000	
Mäntän keskusta						
Päällystys- ja pienet korjaustyöt	600	100	100	100	100	100
Katuvalaistus	650	150	50	100	100	100
Lampilinnantie, hulevedet	15		15			
Hulevesijärjestelmä						
Hulevesiverkoston ja jätevesiverkoston eriyttäminen	350	20	40	80	80	80
Mäntänvuoren hulevesien uudelleenjohtaminen			10			
Lahdensivunkadun hulevesiviemärointi	0	0		?		
Liikuntapaikat	0	0				
Kolhon ja Pohjaslahden kenttien pp	45	0		25	20	
Reitistöhanke, Myllyrannan sataman suunnittelu	50	0	50			
Parkkivuoren ympäristön parantaminen	20	0		20		
Muut yleiset alueet						
Liikuntakeskuksen alueen rakentaminen	420	0	20	250		100
Kirkkopuiston kalusteet			15			
Senioripuistot (2 kpl)	55	0		25		
Leikkipaikkojen rakentaminen	100	50	25			
Kaupungin opastusjärjestelmä	80	50	15			
Taidehankinnan aluetyöt	70	0	5	30		
Vilppulankosken uusi kvl-kaide radan alle	30	10	20			
Kehityskohteet ja muut hankkeet	0	0				
Sassin alueen kehittäminen	528	250	78			
Junaliikennepilottihanke	450	50	50			
Infrapalvelut yhteensä	9 048	885	933	2 110		730

TILAPALVELUT						
Koulut						
Vilppulankosken koulun IV-koneiden uusiminen (keit- tiö, ruokasali, sosiaalitilat)	670	20		350		
Vilppulakosken puukoulu, ilmanvaihto	320	0			300	
Vlan yhteiskoulu, kotitalousluokan peruskorjaus	110	0		10	100	
Esikoulu Vilppula, LV- ja S-saneeraus	165	0		15	150	
LTO suunnittelu			40			
SOTE						
Sarapihan paikoitusalueet ja liikennejärjestelyt sekä ambulanssikatos	450	0		200		
Vanhainkoti Punatulkku, piha-alueet	110	0		10	100	
Liikuntapaikat						
Kolhon kuntosali, IV-rakentaminen	60	10		50		
Uimahallin peruskorjaus, hankesuunnittelu	550	0	50	500		
Parkkivuoren urheilutalon perusparannus	4 555	5	250		4 300	
Liikuntasali (Mänttä), LVIS-saneeraus	30	0		30		
Muut	0	0				
Kaupungintalon katteen osauusinta			100			
Kaupungintalon saneeraus	1 150	0	50	100	1 000	
Julkisten rakennusten perusparannus	435	190	95	95		
Avainjärjestelmän uusiminen	150	50	50			
Tilapalvelut yhteensä	9 045	275	635	1 380		0

IRTAIN KÄYTTÖOMAIUUUS						
Taidehankinnat	134	100	4			
Liikuntapalvelujen huoltoauto	60	0		60		
Irtain käyttöomaisuus yhteensä	344	100	4	60		0

MUU KÄYTTÖOMAIUUUS						
Saavutettavuusdirektiivin vastaaminen			10			
WMware Cluster			40			
Muu käyttöomaisuus yhteensä	75	0	50	0		0

KIINTEÄ OMAISUUUS						
Maa-alueiden osto	150	0	100			
Kiinteä omaisuus yhteensä	150	0	100	0		0

INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	18 662	1 260	1 722	3 550		730
----------------------------------	---------------	--------------	--------------	--------------	--	------------

TULOT						
Kolhon muutamon maisemointi, avustus			20			0
INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ	0	0	20	0		0

INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ, NETTO	18 662	1 260	1 702	3 550		730
---	---------------	--------------	--------------	--------------	--	------------

TUOSLASKELMAOSA

Talousarvion ja -suunnitelman kokonaistaloudellinen kuva välittyy tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Tuloslaskelma osoittaa tulo-rahoituksen riittävyyden palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Oheinen tuloslaskelma on laadittu ulkoisista tuotoista ja kuluista.

Tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tulo-rahoitus palvelutoiminnan menoihin, korkoja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisen omaisuuden jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin. Vakaan talouden lähtökohtana on, että toiminnan menot sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen.

Toimintatuotot muodostuvat myynti- ja maksutuotoista, tuista ja avustuksista, vuokratuotoista ja muista toimintatuotoista. **Toimintakulut** muodostuvat henkilöstökuluista, palvelujen ostosta, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostosta, avustuksista, vuokrasta ja muista kuluista. Talousarvion 2020 toimintatuotot ovat +17 911 640 euroa ja toimintakulut yhteensä -85 051 274 euroa. Toimintatuotoissa ja -menoissa on mukana koko sosiaali- ja terveystalouden yhteistoiminta-alueen luvut.

Toimintakate

Toimintakate on tuloslaskelman ensimmäinen välitulos (toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, eli nettomenot). Se kertoo kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnan tuloslaskelmassa aina alijäämäinen. Toimintakatteeksi muodostuu -67 139 634 euroa. Kunnassa toimintakate on aina vahvasti negatiivinen ja se kertoo kuinka paljon kuluista jää katettavaksi verotulo-rahoituksella, eli verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Verotulot

Verotulot koostuvat kunnan tuloverosta, yhteisöveron tuotosta ja kiinteistöverosta. Kunnallisvero-arvio perustuu Suomen Kuntaliiton laatimaan verotulokehikkoon. Mänttä-Vilppulan tuloveroprosentti vuodelle 2020 on 22,00. Veroprosenttia on pidetty samalla tasolla vuodesta 2013 lähtien. Kunnallisveroa arvioidaan v. 2020 kertyvän yhteensä 35 350 000 euroa. Kiinteistöverotilitysten arvioidaan olevan n. 3,15 miljoonaa euroa. Yhteisöverotulo-arvio vuodelle 2020 on 2,85 miljoonaa euroa. Verotulojen kokonaistuotto on siten arviolta 41 350 000 euroa.

Mänttä-Vilppulan kaupungin kiinteistöveroprosentit vuodelle 2020 ovat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10
- vakituinen asuinrakennus 0,60
- muu asuinrakennus 1,15
- voimalaitosrakennukset 1,40

Yhteenveto verotuloista, 1 000 euroa

	TP2015	TP2016	TP2017	TP 2018	TA2019	TA2020
Verolaji						
Kunnallisvero	37 316	36 201	35 684	34 122	36 250	35 350
<i>Muutos -%</i>		-3,0 %	-1,4 %	-4,4 %	6,2 %	-2,5 %
Kiinteistövero	2 887	2 896	3 252	3 145	3 150	3 150
<i>Muutos -%</i>		0,3 %	12,3 %	-3,3 %	0,2 %	0,0 %
Yhteisövero	1 514	1 422	1 701	2 046	2 300	2 850
<i>Muutos -%</i>		-6,1 %	19,6 %	20,3 %	12,4 %	23,9 %

Valtionosuudet

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden, ns. yhden putken valtionosuus, perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Lisäksi valtionosuusjärjestelmään kuuluu verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus, jolla valtionosuutta lisätään tai vähennetään. Yhden putken valtionosuuden ulkopuolelle jäävät eräät laskennalliset valtionosuudet kuten liikunta, nuorisotyö, kansalaisopisto, taiteen perusopetus (tuntiperusteinen) ja aamu- ja iltapäivätoiminta.

Valtionosuuksien kokonaismäärä vuodelle 2020 on arvioitu Kuntaliiton tuottaman ennustelaskelman perusteella. Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän yhteensä 25 200 000 euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut esitetään ennen vuosikatetta verorahoituksen jälkeen. Rahoituserissä merkittävin erä on korkokulut. Tulopuolella isoimpia eriä ovat kuntayhtymistä tulevat peruspääoman korot. Korkotason arvioidaan pysyvän edelleen erittäin alhaisella tasolla. Kaupunki on tehnyt korkosuojauksia lainasalkkuunsa sitomalla lainakantaa osin kiinteisiin korkoihin. Kokonaisarvio korkokuluista on n. 465 000 euroa. Yhteensä rahoitustuottojen kanssa rahoitusmenojen netto on arviolta n. 135 000 euroa.

Vuosikate

Vuosikate on tuloslaskelman välitulos, josta ilmenee, kuinka paljon tulorahoituksesta jää juoksevien toiminnan kulujen jälkeen käytettäväksi investointeihin. Mikäli vuosikate riittää kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli poistot, on kaupungin talous tuloslaskelman valossa tasapainossa. Jos vuosikate on negatiivinen, kaupunki käyttää pääomaansa käyttötalousmenojen kattamiseen.

Talousarvioesityksessä vuosikatteen muodostuu - 454 634 euroa (TA2019 458 344 euroa).

Poistot

Poistot ovat kaupungin käyttöomaisuuden jaksotettuja vuosikuluja. Poistot on laskettu kaupunginvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistojen arvioidaan olevan 2 641 516 euroa. Poistojen lopullisen määrään vaikuttaa vielä vuoden 2019 investointien lopullinen toteuma.

Tilikauden tulos

Tuloslaskelman viimeinen välitulos kertoo tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotuksen. Positiivinen tulos lisää kaupungin vapaata omaa pääomaa tai kaupungin varauksia. Negatiivinen tulos syö omaa pääomaa eikä varauksia ole mahdollista tehdä. Vuoden 2020 tulos on - 3 096 150 euroa alijäämäinen.

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Näiden jälkeen muodostuu tilikauden ylijäämä/alijäämä. Tilikauden alijäämäksi muodostuu - 3 092 000 euroa.

TULOSLASKELMA, ulkoinen (sis. Juupajoki)

	TP2018	TA2019	TA2020
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	5 193 902	2 140 769	8 520 840
Maksutuotot	4 695 164	4 554 705	5 159 130
Tuet ja avustukset	787 832	577 300	536 000
Muut toimintatuotot	4 391 347	1 747 335	3 695 670
TOIMINTATUOTOT	15 068 245	9 020 109	17 911 640
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut	-18 163 720	-18 127 303	-19 667 664
Palvelujen ostot	-51 053 590	-49 950 153	-57 960 581
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 709 780	-2 808 202	-2 831 137
Avustukset	-2 820 632	-3 087 910	-3 795 610
Muut toimintakulut	-1 780 343	-826 497	-796 282
TOIMINTAKULUT	-78 528 065	-74 800 065	-85 051 274
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-63 459 820	-65 779 956	-67 139 634
Verotulot	39 313 713	41 700 000	41 350 000
Valtionosuudet	25 425 910	24 450 000	25 200 000
Korkotuotot	139 795	250 800	130 000
Muut rahoitustuotot	751 202	255 000	470 000
Korkokulut	-454 715	-415 000	-465 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-16 785	-2 500	135 000
VUOSIKATE	1 699 300	458 344	-454 634
Suunnitelman mukaiset poist	-2 854 177	-2 604 772	-2 641 516
TILIKAUDEN TULOS	-1 154 877	-2 146 428	-3 096 150
Poistoeron muutos	4 150	4 150	4 150
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 150 727	-2 142 278	-3 092 000

RAHOITUSOSA

Kuntalain 110 § mukaan *talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.*

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä sekä rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin kassavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kaupungin toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. **Rahoituksen rahavirralla** osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan rahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman ja investointien muuttamiseen. **Toiminnan rahavirta** osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan (käyttötalouden) avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta. **Investointien rahavirrat** osoittavat sen rahavarojen käytön, jonka kunta on käyttänyt palvelutuotannon edellytyksien järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä. **Rahoituksen rahavirrat** osoittavat antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

Vuosikate rahoituslaskelmassa on tulorahoituserä, joka on siirretty tuloslaskelmasta rahoituslaskelmaan. Vuosikate osoittaa kaupungin oman tulorahoituksen riittävyyttä investointeihin. Jos nettoinvestoinnit ylittävät vuosikatteen määrän, kaupungin täytyy rahoittaa loppuosa lainarahoituksella. *Investointitulot* käsittävät investointimenoihin saatavat valtionosuudet ja muut investointiosan tulot esim. käyttöomaisuudet myynnit.

Nettoinvestointien määrä vuonna 2020 on 1 752 000 euroa. Rahoituslaskelma sisältää 1 000 000 euroa osakemyyntiä. Kaupungin oma tulorahoitus eli vuosikate on – 454 634 euroa.

Ulkopuolinen rahoitus ja lainanottovaltuudet

Hallintosäännön § 14 kohdan 2.3 ja 2.4. mukaan kaupunginhallitus päättää

- lainan ottamisesta valtuuston talousarviossa päättämän periaatteen mukaisesti yli vuoden pituisella takaisinmaksuajalla

Hallintosäännön § 16.2 mukaan talouspäällikkö päättää

- tilapäishuoton ottamisesta talousarviossa määriteltyn enimmäismäärään asti
- kaupungin lainakantaa koskevista korkosuojaussopimuksista talousarviossa määritellyn periaatteen mukaisesti

Kaupunginhallituksella on oikeus vuonna 2020

- ottaa pitkäaikaista, laina-aika vähintään vuosi ja enintään 25 vuotta, lainaa enintään 20.000.000 euroa

Taluspäälliköllä on oikeus vuonna 2020

- päättää ottaa lyhytaikaisia lainoja, joita saa olla enintään 25.000.000 euroa
- päättää myöntää lyhytaikaisia lainoja, kaupunkikonserniin kuuluville tytäryhtiöille, enintään 500.000 euroon asti

- tehdä korkoriskin hallintaan liittyviä yksittäisiä korkojohdannaissopimuksia (korkosuojaussopimuksia)

Laina-asioita käsiteltäessä ja päätöksiä tehtäessä on jokaisen toimenpiteen osalta yksityiskohtaisesti kirjattava selvitykset ja perustelut.

Maksuvalmius perustuu kuntatodistusrahoitukseen. Kuntatodistukset ovat lyhytaikaisia lainoja rahoituslaitoksilta, joiden määrä vaihtelee talousarviovuoden aikana riippuen menohuipuista esim. lomarahojen maksu ja tulojen epäsäännöllisyydestä esim. verotilitysten oikaisut.

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	1 699 298	458 344	-454 634
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät	-2 945 598		5 000
Toiminnan rahavirta yht.			
Investointimenot	-1 917 229	-3 265 000	-1 752 000
- Rahoitusosuudet investointimenoihin			
Pysyvien vastaav. hyöd. luovutustulot	141 706		
Investointien rahavirta yht.			
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	2 945 598		-5 000
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-76 225	-2 806 656	-2 206 634
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten vähennykset	46 666		
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		3 000 000	2 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 015 744	-3 015 744	-3 015 744
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000 000	3 000 000	3 000 000
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant. varat ja PO muutokset	-135 041		
Vaihto om. muutos			
Saamisten muutos	-1 076 295		
Korottomien velkojen muutos	3 214 934		
Rahoituksen rahavirta	1 034 520	2 984 256	5 000 000
Rahavarojen muutos	-958 295	177 600	2 793 366
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	2 212 274	794 576	
Rahavarat 1.1.	1 253 980	616 976	794 576

	Sito- vuus 1)	Määrärahat	Tuloarviot
		Alkup. Talousarvio	Alkup. Talousarvio
KÄYTTÖTALOUS			
Kaupunginvaltuusto	N	104 525	
Keskusvaalilautakunta	N	0	0
Tarkastuslautakunta	N	30 000	
Konsernipalvelut	N	3 881 928	1 214 540
Yleishallinto	N	1 734 792	1 000 000
HR- ja viestintäpalvelut	N	798 037	163 800
Sisäiset tukipalvelut	N	1 349 099	50 740
Sosiaali- ja terveyspalvelut	N	59 628 364	16 027 686
Palvelutilaus			
Sosiaalipalvelut			
Vanhus- ja vammaispalvelut			
Sivistyspalvelut	N	15 939 415	840 360
Sivistyspalvelujen hallinto	N	312 472	
Varhaiskasvatuspalvelut	N	4 280 062	344 000
Esi- ja perusopetuspalvelut	N	9 314 737	310 060
Lukiokoulutus	N	1 342 436	
Kansalaisopisto- ja muut sivistyspalvelut	N	583 419	185 300
Kasvatuksen ja opetuksen yksilölliset palvelut	N	106 289	1 000
Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut	N	4 146 340	1 108 128
Kulttuuri – ja hyvinvointipalveluiden hallinto	N	153 142	79 620
Kulttuuripalvelut	N	270 470	32 000
Kirjastopalvelut	N	655 771	11 500
Nuorisopalvelut	N	161 629	
Työllisyys- ja kasvupalvelut	N	1 509 864	684 000
Liikunta- ja järjestöpalvelut	N	1 395 464	301 008
Tekniset palvelut	N	9 572 081	6 963 686
Tekninen hallinto	N	319 002	
Kaupunkisuunnittelu- ja joukkoliikennepalvelut	N	1 168 636	286 750
Tilapalvelut	N	5 351 261	6 577 936
Infra- ja liikuntapaikkapalvelut	N	1 625 622	99 000
Ympäristö- ja pelastuspalvelut	N	1 107 560	
TULOSLASKELMA			
Verotulo			41 350 000
Valtionosuudet			25 200 000
Korkotulot			130 000
Muut rahoitustulot			470 000
Korkomenot		465 000	
Muut rahoitusmenot			
Satunnaiset erät			
INVESTOINTIOSA		1 752 000	
Arvopaperit ja asunto-osakkeet			
Muu käyttöomaisuus			
Kiinteä omaisuus			
Irtain käyttöomaisuus			
Infrapalvelut			
Tilapalvelut			
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Lainakannan muutokset			8 000 000
Pakollisen varauksen purku			
Vaikutus maksuvalmiuteen			
YHTEENSÄ		95 519 653	101 304 400

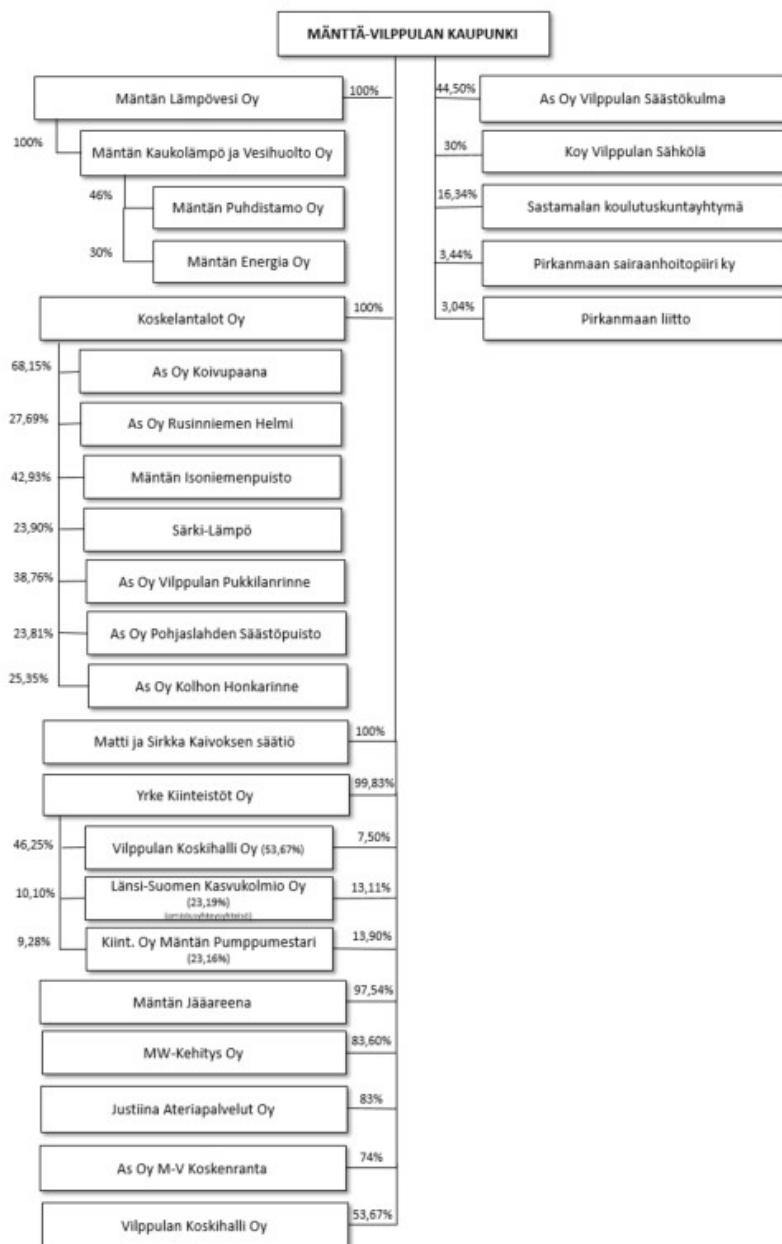
1) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

MÄNTTÄ-VILPPULA KONSERNI

Konsernikäsitteellä kuvataan kunnan määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamaa kokonaisuutta. Kunnan ja kuntayhtymän, joka kuntalain tarkoittamalla tavalla muodostaa tytäryhteisöineen kuntakonsernin, tulee laatia konsernitilinpäätös. Konsernisuhde perustuu kirjanpitolain tarkoittamaan määräysvaltaan toisessa yhteisössä.

Konserniyhteisöjen taseet yhdistellään tilinpäätöksessä konsernitaseeksi. Konserniyhteisöjen luvut lasketaan yhteen ja niistä eliminoidaan keskinäiset omistukset, saamiset ja velat. Konserniyhteisöjä ei yhdistellä talousarviossa.

Mänttä-Vilppula kaupungin kuntakonsernin muodostavat tytäryhteisöt ja –yhtiöt ja kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt. Mänttä-Vilppula konserni muodostuu emoyhteisön lisäksi seuraavista yhteisöistä:

Keskeisten konserniyhteisöjen toiminnasta ja taloudesta raportoidaan kaupungin osavuositarkastusten yhteydessä.

Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy

Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy:n toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2020 ovat:

- Kaukolämmön hintatason oltava kilpailukykyinen muihin lämmitysratkaisuihin verrattuna, sekä valtakunnan keskimääräistä kaukolämmönhintaa alempi vuoteen 2022 mennessä
- Vesihuollon maksujen tulee olla valtakunnan keskimääräisiä maksuja alempi vuoteen 2022 mennessä
- Suunnitelma aurinkoenergian hyödyntämisestä vesihuollon pumppauksissa oltava valmis vuonna 2020

Koskelantalot Oy

KOSKELANTALOT OY:N TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2020				
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2020		Toteutuma 2018
maksuvalmiuden parantaminen	quick ratio current ratio	0,6 0,6	Erinomainen: yli 1,5 Hyvä: 1 – 1,5 Tyydyttävä: 0,5 – 1 Välttävä: 0,3 -0,5 Heikko: alle 0,3 (alan mediaani qr 0,9) (alan mediaani cr 0,8)	0,3 0,4
sijoitetun pääoman tuotto	tuotto-%	0 %	alan mediaani 2,6	-2 %
asuntojen ylikapasiteetin vähentäminen	käyttöaste-%	- Etelätie 1A:n purkaminen (28 as) - käyttöaste 90 % (-> 97 %)		83 %
Asuntokannan kehittäminen	- kehittämisohjelman toteutuminen	- Etelätie 2 ja 2A:n pihasuunnitelmat ja lukitusten uusiminen - Pieskantie 9 asuntoja ikäihmisille		
asiakaspalvelun parantaminen	- asiakaskysely, tyytyväisyysasteikko 1-5 - uusien sopimusten lukumäärä	-asiakastyytyväisyys 4,5 -Tampuuri-ohjelmiston käytön tehostaminen - palvelupaketin luominen		Tampuurin hankinta toimiston siirtyminen asiointipisteelle

Mäntän Jääareena Oy

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Yrityksen laajentaminen	Luovuus, asukas- ja asiakaslähtöisyys. Toiminnan ja talouden välillä on tiukka yhteys.	Kyllä/ Ei	Kaikki liikuntapalveluiden toiminnot yhden yhtiön alaisuuteen.	
Talouden kuntoon saattaminen	Toiminnan ja talouden välillä on tiukka yhteys.	Kustannussäästöt Kyllä/ Ei	Yrityksen kaikkien lukujen läpikäyminen ja kuntoon saattaminen (energia, kaupungin sopimus, VIP-tila jne.)	
Henkilökunnan koulutus	Vastuullisuus	Kyllä/ Ei	Työntekijöiden koulutukset	
Vanha halli	Vastuullisuus	Kyllä/ Ei	Vanhalle halli uusi omistaja	

Yrke Kiinteistöt Oy

	Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Taloudellinen	Yhtiö toimii itsenäisesti liiketaloudellisin perustein.	Kyllä/ei	1. Toimintakate kattaa korko- ja muut rahoituskulut sekä poistot ennen pysyvien vastaavien tappioiden kirjaamisia. 2. Yhtiö pystyy järjestämään toimintaansa tarvitsemansa rahoituksen itse ja käyttää tarvittaessa vakuutena kaupungin takausta.	
Toiminnallinen	Vastataan yritysten tilatarpeisiin.	Kyllä/ei	1. Omien tilojen käyttöaste on vähintään 95 %. 2. Valmius käynnistää uusia rakennushankkeita. 3. Lyhennetään vanhojen kiinteistöjen korjausvelkaa.	
Vaikuttavuus	Toiminta ei vääristä kilpailutilannetta.	Kyllä/ei	Yrken kiinteistöpalvelujen hintataso €/m2 on markkinatilanteen mukainen.	
	Prosessit ja toimintatavat ovat tehokkaita ja palvelut vastaavat yritysten vaatimuksiin ja tarpeisiin.	Kyllä/ei	Toteutetaan palvelutasomittaus ja arvioidaan palvelutapahtumakohtaiset palautteet.	
			Kiinteistöleasing-sopimusmalli käytössä, ts. alaskirjausautomaatin ongelma minimoidaan.	

MW-Kehitys Oy

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
	Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Taloudellinen	Yhtiön toiminta on taloudellisesti tasapainossa.	Kyllä/ei	Yhtiön perusrahoitus ja hankerahoitus kattavat toiminnalliset menot.	
Toiminnallinen	Yrityspalvelut auttavat asiakasyrityksiä taloudelliseen menestykseen.	Kyllä/ei	Taloudelliset indikaattorit: 1. Asiakasyritysten liikevaihto kasvaa. 2. Asiakasyritysten rahoitustilanne paranee. Taidolliset indikaattorit: Henkilöstön osaamistaso kohenee	
	Keskustajaajien liiketaloudellinen elinvoima ja saavutettavuus paranee	Kyllä/ei	Osallistutaan Vilppula-Mänttä-radan ja siihen liittyvän maankäytön ja joukkoliikenteen suunnitelmatyöhön. Kehitysyhtiön panos erityisesti edunvalvonnassa, osallistumisessa työryhmiin, tavoitteena innovatiiviset liikennemuodot ja liiketoimintaa tukevat ratkaisut.	
	Oman henkilöstön osaaminen on organisaation tehtäväuudistuksen tasalla.	Koulutuksiin osallistumisten määrä. Verkostoitumistilaisuuksien määrä.	Ajantasainen henkilökunnan osaaminen ja tietotaito. Verkostoituminen valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla.	
	Kehitysyhtiön palvelut ovat tarpeellisia.	Projektien ja aloitteiden määrä	Projekteja ja kehitystoinenpiteitä tehdään aktiivisesti yrityksiin kohden.	
	Avoimen sektorin ja yrittäjien osuus työpaikasta pysyy suurena.	Aloittaneiden ja sijoittuneiden yritysten määrä.	Yhtiö vaikuttaa uusien yritysten syntymiseen.	
Vaikuttavuus	Prosessit ja toimintatavat ovat tehokkaita ja palvelut vastaavat yritysten vaatimuksiin ja tarpeisiin.	Kyllä/ei	Toteutetaan palvelutasomittaus ja arvioidaan palvelutapahtumakohtaiset palautteet.	
	Kehitysyhtiö on elinvoiman, asumisen ja työssäkäynnin asiantuntijayritys.	Kehittämishankkeiden laatu/vipuvoima/kohdet	Yhteistyö ja työnjako konsernijohdon kanssa kaupungin kehittämishankkeiden ja toteuttamissuunnitelmien läpiviemiseksi.	

Justiina Ateriapalvelut Oy

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
ASIAKASNÄKÖKULMA			
Tyytyväisyyskyselyt, eri asiakasryhmille	Kyllä /Ei	Kyselyt tehty 05 / 2020	
Palvelusopimukset ja liitteet		Palvelusopimukset ja liitteet tarkistettu 06 /2020	
Säännölliset tapaamiset tilaajan kanssa		3-4 x vuodessa kokoontuvat keittiö / osastokokoukset	
TALOUSNÄKÖKULMA			
Toiminta vastaa yhtiön liiketoiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.	Osavuosisikatsaukset	Tulostavoite 3,5 %	
Uusien asiakkaiden ja palvelujen kartoitus ja hankinta	Kyllä / Ei	Uusi palvelu hinnoiteltu ja markkinoitu	
HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA			
Henkilöstön siirto 1.4 AVAINTEs sopimukseen	Kyllä / Ei	03/2020 mennessä pohjatyö tehty AVAINTEs mukaan	
Koulutuksen järjestäminen aiheesta ja tehtävien vaativuus tarkistettu		Koulutus järjestetty	
PROSESSINÄKÖKULMA			
Jamix tuotannonohjausjärjestelmä:	Kyllä / Ei	Ohjelma käytössä tilauksissa ja laskutuksessa 02 / 2020	
Uuden ruokasuosituksen mukaiset tarkistukset		Suosituksen julkaisuun mennessä muutokset tehty	

